Ciszterci Szent István Gimnázium

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Székesfehérvár

2026

Tartalomjegyzék

PREAMBULUM 3
1. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA 9
1.1 Nevelési alapelveink 9
1.2 Nevelési célok, feladatok és módszerek 9
1.3 A személyiség nevelésével kapcsolatos feladatok 10
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 11
1.5 Az iskolai egészségnevelés és környezeti nevelés 16
1.6 A pedagógus személye, helyi intézményi feladatai 24
1.6.1 A pedagógusokkal szembeni elvárások 24
1.6.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 26
1.7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek, esélyegyenlőség 28
1.8 Információáramlás, kapcsolattartás, együttműködés az iskola szereplői között ... 32
1.9 A felvétel és az átvétel szabályai iskolánkban 35
1.10 Az intézmény vizsgarendje 36
1.11 A jutalmazás elvei és formái 39
1.12 Fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei 40
2. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE 42
2.1 Az iskolánkban folyó képzés sajátosságai 42
2.2 Az alkalmazott kerettantervek, a szabadon felhasználható óraszámok felhasználása 47
2.3 Gépjárművezetői elméleti tanfolyam (e-Jogsi) 50
2.4 Választható tantárgyak, foglalkozások; érettségi tárgyak, a pedagógusválasztás szabályai 55
2.5 A csoportbontások, a foglalkozások szervezésének elvei 57
2.6 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei 57
2.7 Az intézményben folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, értékelési rendszere Az önértékelés pedagógusokra vonatkozó elvárás rendszere 58
2.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai 65
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 67

PREAMBULUM

Intézményünk hivatalos adatai

Az iskola neve:	Ciszterci Szent István Gimnázium
Címe:	8000 Székesfehérvár, Jókai u. 20.
OM azonosítója:	030182
Honlapja:	www.cisztergimn-szfvar.hu
E-mail címe:	titkarsag@ cisztergimn-szfvar.hu
Telefonszáma:	06 22 506 860 (titkárság), 06 22 506 686 központi szám
Titkársági fogadóóra:	8:45-12.00 óraközi szünetekben és 14.30-15.00 óráig pénteken 13:00-14.00 óráig
Fenntartó:	Zirci Ciszterci Apátság
Címe:	8420 Zirc, Rákóczi tér 1.
Alapítás éve:	1688

A módosított Alapító Okirat kelte: 2024. szeptember 1.

Az intézmény jellege és képzési szerkezete

Komplex tehetséggondozást megvalósító egyházi intézmény a következő oktatási formákkal:

Nappali tagozaton:

- reál, természettudományos irányultságú nyolc évfolyamos gimnáziumi osztály szabadon választott emelt szintű érettségi előkészítő tárgyakkal,
- humán, idegen nyelvi irányultságú nyolc évfolyamos gimnáziumi osztály szabadon választott emelt szintű érettségi előkészítő tárgyakkal,
- általános képzést nyújtó négy évfolyamos gimnáziumi osztály szabadon választott emelt szintű érettségi előkészítő tárgyakkal,
- biológia-kémia/gazdasági ismeretek-digitális kultúra irányultságú négy évfolyamos gimnáziumi osztály szabadon választott emelt szintű érettségi előkészítő tárgyakkal.

Iskolánk története

A Zirci Ciszterci Apátság székesfehérvári gimnáziuma a város legnagyobb múltú középiskolája.

Székesfehérváron még Szent István királyunk alapított káptalani iskolát, ennek folyamatosságát a török uralom szakította meg. A jezsuiták indították újra a tanítást, előbb rendszertelenül, majd 1702-től rendszeresen működő négyosztályos iskolát nyitottak. Ennek csakhamar, 1707-ben véget vetett a hely- és tanerőhiány. A szerzetesek erőkifejtései és a városi támogatás 1724. november 6-án célt értek: ekkor nyílt újra az iskola, immár kisgimnáziumként. 1737-től hatosztályos gimnáziumként működött tovább.

A jezsuiták a városban nemcsak iskolát, hanem rendházat és templomot is építettek. A mai napig álló, impozáns, barokk templom és kolostor 1742 és 1756 között épült. A jezsuita tanári névsorban olyan nevek szerepeltek egy emberöltőnyi székesfehérvári tevékenységük alatt, mint Rájnis (Reinisch) József nyelvészé műfordítóé, Baróti Szabó Dávid költő és nyelvújítóé, vagy Pray György tudós jezsuitáé, aki 1764-1766 között az iskola igazgatója is volt.

1776-tól november 4-étől a jezsuita rend megszüntetése miatt a munkát a pálosok vették át. 1780ban lépett trónra II. József, akinek ragadványneve, „kalapos király" éppen annak az Ányos Pálnak köszönhető, aki 1782-től korai haláláig, 1784-ig a székesfehérvári középiskola tanára. Ugyancsak a viharos idők kiemelkedő tanáregyénisége Virág Benedek költő, műfordító, „a magyar Horác".

1786-ban az iskolát államosították, Magyar Királyi Gimnázium lett a neve. Igazgatója Benyák Bernát piarista szerzetes lett, akinek az iskola nem kevesebbet köszönhet, mint hogy nem szüntették meg. Szorgalmazta a magyar oktatási nyelv használatát a közép- és felsőoktatásban, szükségesnek tartotta a magyar nyelvtannak az oktatását már a népiskolákban is. Azt követelte, hogy a magyar tanítás ügyeit - a bécsi Tanügyi Bizottság helyett - önálló magyar tanügyi hatóság intézze.

I. Ferenc (1792-1835) a francia forradalom túlkapásaitól, anyagi és erkölcsi rombolásaitól megrettenve a rendek visszaállításában ismerte fel azt a munkaerőt, amely az új nemzedéket a valláserkölcsi alapokra visszaállítja, és békés polgárokká neveli. A szerzetesrendek visszaállítását követően a székesfehérvári gimnázium a zirci központú ciszterci rend fenntartása kerül Dréta Antal apát jóvoltából. Az iskola első ciszterci Veni Sancte ünnepsége 1813.november 4-én volt, első igazgatója, Villax Ferdinánd. Ezzel az eseménnyel tartós „fekete-fehér" jelenlét vette kezdetét Székesfehérváron.

A ciszterci nevelésnek különös jelleget adott az önérdeken túlmutató, hazafias szellem. A reformkor iskolájának méltán nagynevű diákjai többek közül is kiemelkedik Pauer János egyháztörténész, régészeti író, püspök, Simor János bíboros, hercegprímás, esztergomi érsek, Reguly Antal nyelvész, néprajzkutató, Szalay László történész, akadémiai tanár. Az egész nemzet lelkét átformáló költőnk, Vajda János is a ciszterciek fehérvári iskolájában járt. A Szózat költője, Vörösmarty Mihály öt évig foglalta el az egyik osztályteremben az eminenseknek járó főhelyet. Meg kell emlékeznünk a neves diákok között a 19. század egyik legnevesebb magyar építészéről, Ybl Miklósról, az anyák megmentőjeként híressé vált Semmelweis Ignácról, és a neveket hosszan sorolhatnánk tovább.

A ciszterci iskola eredményesen alkalmazkodott a tanügyi politika követelményeihez, felmenő rendszerben felépítették a főgimnáziumi osztályokat, az 1853-ban érettségizett itt az első osztály. A főgimnáziumi rangot kapott iskola azonban kinőte az addigi kereteket. Az egyemeletes épületre újabb emeletet húztak, hogy elférjenek a megnövekedett számú osztályok. 1875. október 3-án avatják a régi alapokon épült új, magasabb iskolát – a mai épülettel szemben álló, manapság a Vörösmarty Mihály Könyvtár olvasótermét, folyóiratosztályát és gyermekrészlegét befogadó épületet. A tanárok és tanítványok névsorában továbbra is nagy nevek szerepelnek. A legnagyobbak közül is kiemelkedik Klebelsberg Kunóé, aki a két világháború közötti időszak legnevesebb kultúrpolitikusa, kultuszminiszter volt.

Az évtizedek múlásával az új iskolaépület is szűknek bizonyul. Werner Adolf apát a két világháború között határozza el, hogy a jövő nemzedékének új hajlékot emeltet, és ehhez a város támogatását is megkapta. A munkálatok 1937-ben kezdődtek, és 1939. szeptember 8-án az iskola mai épületének felszentelése megtörtént. A rend új apátja, a boldog emlékezetű Endrédy Vendel, Shvoy Lajos megyéspüspök, Csitáry Emil polgármester, egyházi és világi méltóságok vesznek részt a közös erőfeszítéssel, nem kis áldozatok árán megépült iskola avatásán. A háború előszele már meglegyinti a tervezést is: az alagsorban lőtér van, később, mikor a fegyverek ropognak Székesfehérváron, a légópincében sebesülteket ápolnak.

A történelmi emlékezet folyamatossága a kommunista ideológia miatt rövid időre megszakad, a ciszterci szerzetestanárokat agyonhallgatták, a rendszer ellenségeinek számítottak, sokakat meghurcoltak, bebörtönöztek.

1948-ban az iskolát ismét államosítják, 1950-ben feloszlatják a szerzetesrendeket. A Szent István Gimnáziumot 1954-ben összevonják az Ybl Miklós Gimnáziummal, új neve József Attila Gimnázium, ezen a néven működött a rendszerváltás utánig. Az itt folyó oktatás továbbra is magas színvonalú, országos hírű. Az itt maradt ciszterci tanárok tovább vitték, közvetítették a hagyományos ciszterci értékeket és ez hatott a nevelőtestület szellemiségére is.

1992. június 30-án a gimnázium tulajdonjoga visszakerült a ciszterci rendhez. 1994. február 25-én Balsay István polgármester és Dr. Kerekes Károly zirci apát egy közoktatási megállapodást írt alá, amellyel a már Zirci Apátság tulajdonában levő gimnázium fenntartása és működtetése is átkerült a zirci apáthoz, 1994. május 10-től a működéshez szükséges engedélyt is megkapja a rend. A hagyományos négyosztályos gimnáziumi képzés mellett 1992 óta nyolc évfolyamos képzés is indult. Az igazgató mellett ismét felbukkannak a ciszterci atyák, a spirituális vezető, a tanrendbe ismét bekerülnek a Veni Sancték, Te Deumok, reggeli és vasárnapi misék, adventi gyertyagyújtások, közös zarándoklatok – a lelki élet.

Dr. Zakar Ferenc Polikárp zirci Főapát, mint az iskola fenntartója élve jogával 2000. február 1-jétől visszaadta az iskola régi nevét, amely azóta újra, mint Ciszterci Szent István Gimnázium működik.

A ciszterci karizma emberformáló értéke az iskolában

A ciszterci iskola Krisztus titokzatos testének, az Egyháznak tagja. A ciszterci élet sajátos ajándékaival Isten Országának élő építőköve. Legfőbb karizmája a communio, amely a Szentháromság életében gyökerezik.

Az Isten képmására és hasonlatosságára teremtett ember létében erre a szeretetre van meghívva. Ez adja minden ember méltóságát, ez kívánja meg mindenkitől az embernek kijáró tiszteletet.

A ciszterci emberkép szemléletében kibontakozik a Krisztusban újjáteremtett ember, aki szüntelen lehetőséget kap visszatérni az eredeti kapcsolathoz Istennel, embertársával, önmagával és a teremtett világgal. Egymást segítve, buzgó szeretettel együtt megyünk ezen az úton: „mi egyszerűen mindannyian egy iskolába járunk" (Brisits Frigyes), a szeretet iskolájába.[1] A mindennapokban megélt szinodalitás ébresszen vágyat az örök haza iránt, hogy megérkezzünk a szeretet országába, ahol Krisztus mindannyiunknak helyet készített.

[1] „A szeretet izzó tüzétől lángra gyúlva siessenek az Istentől nekik juttatott javakból, ahogy képességeiktől tehetik, egymás nehéz helyzetén enyhíteni." (Carta Caritatis)

Az ember emberségének lényege a szív. Éppen ezért a ciszterci bölcsesség alapja a teljes emberi személy alakítása. A szívet is fel akarják ébreszteni és meg akarják mozgatni ahelyett, hogy csak az értelmet oktatnák, mert a szív megérintettsége készteti az embert cselekvésre.

Az iskola feladata, hogy megismertesse a diákokkal azokat az örök értékeket, amelyek a Teremtő jóvoltából emberré tették az embert.

Amit tanulmányaik során elsajátítanak a diákok, legyen erőforrás gyakorlati életük számára. Így a tudás egységben marad az erkölcsi renddel és a természet törvényével. A tanulmányok során szülessen meg bennük a rácsodálkozás az Igazra a Jóra, és a Szépre.

Mindezek életre váltásában segítsen a következő néhány gyöngyszem a ciszterciek bölcsességéből:

Egyszerűség: Igényes egyszerűség, mely az egyetlen lényegesre irányul. „Őrizzük meg mindenben a szív egyszerűségét, mert akkor tesszük igazán a jót." (Rein-i Hermann)

Világosság: A bennünk élő Fényt a világosság gyermekeiként adjuk tovább, úgy, hogy ne tudja elhomályosítani a világ sötétsége. „Vegyétek észre: szemetekhez alkalmazkodott az örök világosság. Fedezzétek fel a fényt a földi lámpában, a napot a felhőkben, Istent az emberben. Vegyétek észre a gyenge cserépedényben – testetekben – az örök világosság fényességét és dicsőségének ragyogását." (Igny-i Guerric)

Egyenesség: A nemes emberi természet megmutatkozik az egyeneslelkű, egyértelmű, áttetsző kapcsolatokban. „Ami a jó irányt és egyenességet illeti, az abban áll, hogy a szentek sem megjelenésükben, sem tartásukban, sem szavaikban, sem tetteikben nem mutatkoznak kétértelműnek, nyakatekertnek, képmutatónak." (Ford-i János)

Egyensúly: Az élet minden területén legyen jelen a józan mérték. „A józanság a részegség ellentéte. Van testi és van lelki részegség. A lelki részegség akkor egészségtelen, amikor valamilyen túlzás vagy rendezetlen vágy következtében nem vagyunk képesek az igazságosság és az értelem határain belül maradni. Szükséges, hogy „józanul éljünk" (Tit 2,12). Ez az az erény, amely megóv bennünket mindenféle rossz mámortól, hogy semmiben sem túlzással, hanem mértékkel és megkülönböztetéssel cselekedjünk." (Rievaulx-i Aelred)

Visszatérés: Vágyjuk a rendszeres, becsületes önmagunkra tekintést és korrekciót, hogy visszatérjünk „saját helyünkre", ahol a végtelen szeretet mindent megújít. „Hogy is volt az – kérded –, amikor elhagytál engem? Azt hiszem, hogy nem lábaim lépteivel, hanem szívem késztetése által történt. Nélküled akartam magamat birtokolni, végül veled együtt magamat is elveszítettem. Így lettem terhe önmagamnak. Felkelek hát és Atyámhoz megyek, s azt mondom neki: *Apám! Vétkeztem az ég ellen és teellened* (Lk 15,18)." (Rievaulx-i Aelred)

Egység: Az egymást gazdagító különbözőséget a mindent összefogó és éltető Szeretet formálja eggyé. „A mindenható Isten szeretetteljes gondoskodással fordul felénk úgy, hogy mindannyiunknak szüksége legyen a másikra. Azért, hogy ami belőlem hiányzik, de a

másikban megvan, az az enyém is legyen. Így gondoskodik az Úr az alázatról, így gyarapszik a szeretet, s így valósul meg az egység." (Rievaulx-i Aelred)

A ciszterci lélekkel az Isten Országának igazságát, békéjét és örömét élő szeretetközösségeként „egy lélekkel, jóllehet nem egyforma léptekkel járjuk utunkat, egymás segítségével haladunk előre." (Saint-Thierry Vilmos)

Az intézmény pedagógiai programjának törvényi háttere

Munkánkat Magyarország Alaptörvénye, a hatályos jogszabályok, a Katolikus Egyház tanítása és a ciszterci rend szabályzatai szerint végezzük.

- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- 2023 évi LII tv. a pedagógusok új életpályájáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a az érettségiköznevelési intézmények névhasználatáról
- 51/2012 (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 100/1997 (VI.13.) Korm.rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 40//2002 (V.24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről
- 36/2015. (III. 6.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról.
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm.rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 277/1997. (XII. 22.) Korm.rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- A pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. LXXIX. törvény
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.)
- Az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet
- Intézmény Alapító Okirata

1. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA

1.1 Nevelési alapelveink

„Ardere et lucere! - Lángolj és világíts! Csak lángolni kevés, csak világítani hívságos semmiség. Lángolni és világítani: ez maga a tökéletesség!" (Szent Bernát)

„Mire tanítanak még ma is az apostolok?... Ők élni tanítottak meg engem..." (Clairvaux-i Szent Bernát)

Iskolánk célja, hogy diákjainkat családias légkörben nevelve, a keresztény értékrend és a korszerű ismeretek átadásával olyan érett, Isten, a világ és az embertársak felé nyitott személyiségekké tegyük, akik egyre szabadabban, egyre több örömmel, egyre kreatívabban, egyre inkább szeretetben képesek élni.

Olyan iskolát építünk, amelyben a katolikus értékrend megismerése és gyakorlása mellett a tanulás a fő érték, de mindenkiben elismerjük a tehetséget, és segítjük annak kibontakozását.

1.2 Nevelési célok, feladatok és módszerek

Alapvető céljaink alapelveinkből és az általunk képviselt értékekből következnek. Munkánk során:

- segítünk növendékeinknek, hogy megtalálják helyüket a családban, az egyházban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában; a hazának felelős polgárokat nevelünk,
- helyes önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre nevelünk,
- önálló tájékozódásra, mérlegelő gondolkodásra, véleményformálásra és cselekvésre, szellemi igényességre nevelünk,
- a felismert képességek kibontakoztatásában, eredményes életvitelhez szükséges tudás megszerzésében, készségek kialakításában segítjük diákjainkat,
- a belső csendre, az elmélyülésre való igényt ébresztjük föl bennük,
- továbbadjuk nekik Székesfehérvár, a régió, a ciszterci rend és az Alma Mater történelmi értékeit, nemes hagyományait, nemzetünk kulturális örökségét.

1.3 A személyiség nevelésével kapcsolatos feladatok

Törekvéseinkben a személyiség és a közösség nevelésére, formálására egyaránt hangsúlyt fektetünk. A nevelés nem csupán normák közvetítése, hanem személyes példamutatás és jól irányított cselekvések szervezése. E folyamat vezetője a tanár, aki megismeri a diák személyiségét, tiszteletben tartja azt, ugyanakkor vállalja is annak alakítását, ebben a folyamatban felelőssége van, ezért mértéktartó tekintéllyel kell, hogy bírjon.

Az erkölcsi nevelést lehetetlen leválasztani a hitbeli nevelésről. Fontos, hogy a szülők és a tanárok példája, valamint az osztályfőnöki munka folyamatosan összhangban legyen a lelkipásztori és hittanári tevékenységgel, amelyet a spirituális vezető irányít. A tanár megbotránkoztató vagy az iskola nevelési tervével ellentétes magatartása megengedhetetlen.

Nagy gondot fordítunk a tanulók egyéni adottságainak, képzési igényeinek felismerésére, a képességfejlesztésre, a tehetséggondozásra. Az a célunk, hogy végzős tanítványaink készek és alkalmasak legyenek felsőfokú tanulmányokra, rendelkezzenek a klasszikus, a hagyományos és a modern kultúra ismereteivel, ill. építsék be azokat személyiségük alapjaiba, a mindennapi igényes kommunikáció szintjén tudjanak két idegen nyelvet, legyenek fogékonyak az esztétikum iránt.

A reális énkép és önértékelés kialakítása ebben a folyamatban rendkívül fontos. Figyelmet fordítunk a helyes önbizalom és az ezzel összekapcsolandó önfegyelem fejlesztésére, segítünk az asszertív viselkedésminták kialakításában.

A megismerő folyamatok fejlesztése a személyiség alakításának ugyancsak fontos területe. Az ehhez kapcsolódó célok, feladatok és eszközrendszerek beépülnek a helyi tantervbe, a tantárgyi programokba.

Tantárgyi programjaink szerint kiemelkedő a következő területek fejlesztése:

- az aktív tanulás, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával, matematikai gondolkodási kompetencia kialakítása, fejlesztése,
- természettudományos és technikai kompetencia fejlesztése, problémamegoldó gondolkodás, kreativitás,
- kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi fejlesztése átfogó és kritikus történelemszemlélet,
- médiatudatosság,
- ökologikus szemlélet,
- a munkavállalói, vállalkozói kompetencia fejlesztése.

Ezen területek fejlesztése digitális technikával támogatott oktatási módszerek alkalmazásával kell, hogy történjen mivel a digitális kompetencia fejlesztése szintén feladata oktatásunknak.

Kiemelt feladatnak tekintjük a családi életre nevelést, amely a lelki napok egészségnapok programjaiba, az osztályfőnöki és szaktárgyi tanmenetekbe egyaránt beépül.

Pedagógiai munkánkban ügyelnünk kell a tanulók előadásmódjára, beszédkészségére, kommunikációs készségeinek fejlesztésére. Törekszünk a megértő meghallgatás és az értő figyelem fejlesztésére, fejlesztjük a tanulók vitakultúráját, szociális kompetenciáit, felelősségvállalását szűkebb és tágabb környezetéért, civil közéleti aktivitását.

A tanító-nevelő munka igen sok lehetőséget kínál arra, hogy tanulóinkat megtanítsuk az önálló gondolkodásra. Így tanulóink képesek lesznek az egész életen át tartó önképzésre. A korszerűség elengedhetetlen követelmény, amelynek csak a nevelők folyamatos önképzésével és a megfelelő eszközök beszerzésével lehet megfelelni.

Az ókortól kezdve irányadó az európai kultúrában az ép testben ép lélek elve. A testnevelés az egyik hathatós eszköz az ernyedtség, a szétszórtság, az elkényelmesedés ellen.

A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.

Az iskola mindennapi életében arra nevelünk, hogy tanulóink legyenek igényesek megjelenésük és környezetük esztétikájára, tudjanak az alkalomhoz illően megjelenni és viselkedni.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A szocializáció során ezért a gyermeknek meg kell tanulnia kezdetben a szűkebb, később tágabb értelemben vett közösséghez való alkalmazkodást, és a történésekben való aktív, alkotó részvételt. Az osztályfőnöki órák, a magyar-órák, a lelki programok, projektmunkák és egyes diákönkormányzati programok erre kiemelten alkalmasak, segítik a személyes és társas kapcsolati kompetencia fejlesztését.

A közösségi életre nevelésnek fontos eleme az osztály-, iskolai, nemzeti és egyházi közösséghez való tartozás tudatosítása, ennek állomásai az iskolai ünnepek és jeles napok, amelyeken az iskola teljes létszámmal vagy nagyobb közösségeivel vesz részt. Ezek a teljesség igénye nélkül:

- Veni Sancte (A tanév első tanítási napján)
- A pákozdi csata évfordulójának ünnepe (szeptember 29.)
- Az aradi vértanúk emlékünnepe (október 6.)
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc ünneplése (október 23.)
- Gólyaavatás (az ősz folyamán)
- Szalagavató szentmise és ünnepség (ősz végén-tél elején)
- Vörösmarty Mihály emlékezete (december 1.)
- Adventi gyertyagyújtások (november-december)
- Szent Miklós ünnepe (december 6.)
- Szűz Mária szeplőtelen fogantatása (december 8.)
- Szent István megkoronázásának ünnepe (a decemberi utolsó tanítási napon)
- Ökumenikus imaóra a keresztények egységéért (január)
- A magyar kultúra napja (január 22.)
- Szent Rendalapítók ünnepe (január 26.)
- Ciszterci diáknapok (január-február)
- Szülői-tanári farsang (január-február)
- A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja (február 25.)
- Hamvazószerda (mozgóünnep)
- Első áldozás, keresztelés, bérmálás (a mozgóünnepekhez kötve)
- Az 1848-as forradalom és szabadságharc megünneplése (március 15.)
- A magyar költészet napja (április 11.)
- A holokauszt emléknapja (április 16.)
- A Föld napja (április 22.)
- Ballagás (május eleje)
- A nemzeti összetartozás napja (június 4.)
- Te Deum (A tanév utolsó tanítási napján)

Karácsonyra az adventi gyertyagyújtásokkal és adventi lelki nappal készülünk, húsvétra a nagyböjttel és a nagyböjti lelki nappal. Pünkösd táján iskolánk arra felkészült diákjainak a bérmálását a zirci apát vagy a megyés püspök végzi.

Hagyományosnak mondhatóak koncertjeink, iskolai szervezésű versenyeink is, az osztálykeretekben szervezett karácsonyi, anyák napi és egyéb ünnepségeink, az énekkarosok és hangszeresek rendszeres fellépései, a évente beiktatott egészség- és környezetvédelmi napok, diákszínpadi előadások.

Iskolánk az **egyetemes emberi kultúra** átadásának fontos helye. Minden eszközzel arra törekszünk, hogy a diák megtanulja szeretni az igazat, a szépet, a jót, a szentet, tisztelni az életet, és ezáltal elvezessük őt mindennek forrásához, Istenhez. Szent István királyunk ezer évvel ezelőtt szilárd alapokra helyezte a magyar államot, és hazánkat a keresztény Európa részévé tette. Büszkék vagyunk az országunk megmaradásáért, szabadságáért és függetlenségéért küzdő őseinkre, a magyar emberek, elődeink nagyszerű szellemi alkotásaira. Törekszünk arra, hogy tanítványaink lelkében erősítsük a hazához, a nemzet történelméhez való kötődést, erősítsük a generációk közötti kapcsolatot, közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát, mindezzel megalapozva a nemzeti identitásukat.

A kereszténységnek nemzetmegtartó szerepe volt történelmünk folyamán. Intézményünk egyházi jellegéből fakadóan a keresztény, ezen belül is a katolikus **egyházi kultúrát és a ciszterci rendi hagyományokat** ismerteti meg tanulóival.

Örökségünket, egyedülálló nyelvünket, **a magyar kultúrát**, a Kárpát-medence természet adta és ember alkotta értékeit mind ápolásra és megóvásra érdemes értékeknek tekintjük. Nemzetünk jövőjét meghatározza diákjaink hazaszeretete, magyarságuk vállalása. Ezért tanulóink hazaszeretetre nevelésének nagy teret szentelünk, a nemzeti közösséggel, az elszakadt nemzetrészekkel való kapcsolattartást ösztönözzük.

Tanulóink legyenek nyitottak a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek és eredményeinek megismerésére, megbecsülésére, tekintsék értéknek és becsüljék más nemzetek kultúráját is. Rendszeres az európai partnereinkkel (erdélyi, francia, osztrák, több német) való kapcsolatunk.

Az iskolai közösséghez tartozás megerősítését szolgálja, hogy az iskola által meghatározott alkalmakkor a tanulóknak kötelező az iskolai egyenruhában való megjelenés. Fiúknál: fekete öltöny, - fiatalabbaknál a zakó hiányozhat – fehér ing, az iskola címerével ellátott nyakkendő, fekete alkalmi cipő, iskolajelvény, lányoknál: matrózblúz, egyszerű szabású, a combot takaró sötét szoknya vagy fekete szövetnadrág, fekete alkalmi cipő és iskolajelvény.

Nemzeti ünnepeinken és egyéb meghatározott alkalmakkor az iskolazászló is jelen van. A zászlóvivők minden tanév 11.-es tanulói közül az arra érdemesek közül kerülnek ki.

Iskolai ünnepeinken hagyományosan a Himnusz és a Szózat mellett (esetleg ez utóbbi helyett) a Boldogasszony Anyánk kezdetű népének, egykori himnusz is felcsendül.

A legalapvetőbb közösségek az osztályok keretein belül alakulnak ki.

Minden osztályban fontos cél az egymást tisztelő, egymásért felelősséget vállaló csoportok, közösségek létrejötte, a konfliktusok kezelésének helyes módja. A csoportok fejlődését segíti a közös szabályalkotás és azok követése. A jól működő osztályközösségek szívesen bekapcsolódnak az iskola életébe, részt vesznek a közös programokban, részt vállalnak a munkából.

Feladataink a cél eléréséhez sokrétűek, szerteágazóak: Közös élményeket biztosítunk: kirándulások, színház- és múzeumlátogatások, osztályrendezvények, táborozások, sportrendezvények, stb. szervezésével. Megismertetjük az együttes cselekvések: játék, csoportos munka, közös pályázatok, kiállítások, közös műsorok, versenyek örömét. Pozitív csoportnormákat alakítunk ki, a helyes magatartási mintát nyújtó gyerekek vezető szerepét erősítjük. Hagyományos rendezvényeinkkel erősítjük a közösségeken belüli kapcsolatokat. A közvetlen környezet értékeinek megőrzésére, gyarapítására biztatjuk diákjainkat. Fontos, hogy a pedagógus értékelje a kezdeményező készséget, a vélemények és javaslatok szabad és mindenki méltóságát tiszteletben tartó kifejtését.

A kulturális tudatosság, kreativitás, önkifejezés kompetenciája ezáltal is fejlődik tanítványainkban.

Az azonos korosztályhoz tartozó csoportok összetartozását segítik elő a közös rendezvények (pl.: diáknapok, szalagavató, farsang, versenyek, projektek).

A **Ciszterci Diákképviselet** a Ciszterci Szent István Gimnázium tanulóinak érdekképviseleti szervezete. Működését a Ciszterci Diákképviselet (a továbbiakban CDK) Szervezeti és Működési Szabályzata rögzíti. A diákönkormányzat munkáját felnőtt segítő tanár irányítja.

A diákönkormányzat is jelentős szerepet kap az iskola hagyományainak ápolásában, arculatának kialakításában. Ezen belül legfontosabb feladata az évente megrendezett Ciszterci Diáknapok, gólyanap megszervezése, kirepítő bál, valamint a városi Diáktanáccsal való kapcsolattartás.

A CDK az osztályfőnök tudta és beleegyezése nélkül nem hozhat olyan döntést, amely az osztályközösség zömének jelentős feladattöbblettel jár, vagy a közösség életét jelentősen befolyásolja. Kívánatos, hogy a külön feladatokkal megbízott diákok tevékenységéről (versenyek, fellépések, szakköri munka stb.), versenyeredményeiről az osztályfőnök a vezető/felkészítő tanártól értesüljön.

Speciális érdeklődés szerint szerveződő csoportok

A speciális érdeklődés szerint szerveződött előkészítők, énekkarok, diákszínpadi körök, tantárgyi és hobbi szakkörök teszik lehetővé, hogy tanulóink osztálykereteken is túlnyúló kapcsolatokat alakítsanak ki.

A különböző sportágak csoportjait a közös edzések, illetve sportversenyeken való részvétel során testnevelő tanáraink szervezik összetartó közösségekké, kihasználva a sportágak gyakorlásában rejlő nevelő hatást.

Azok a bel- és külföldi utak, amelyeket a diákok részéről felmerülő igények alapján iskolánk tanárai szerveznek, a honismeret elmélyítésére, az idegen nyelvek gyakorlására, saját kultúránk és más népek kultúrájának megismerésére kiválóan alkalmasak.

A közösségi szolgálat

A keresztény nevelés fontos feladata, hogy kialakítsa a környezetükben élő emberek problémáira való odafigyelést.

Azt kívánjuk elérni, hogy tanulóink képesek legyenek nemes cél érdekében áldozatot hozni, adakozni, társaikon és az arra rászorulókon segíteni. Diákjainknak a 9. évfolyamtól kezdődően közösségi szolgálaton kell részt venniük, amihez az iskola olyan partnerekkel köt megállapodást, akik szervezetten és felkészülten várják diákjainkat. Ezen kívül a gimnázium maga is felkínál olyan tevékenységi területeket, szolgálati lehetőségeket, amelyekkel a tanulók életkoruknak megfelelő szinten bekapcsolódhatnak a programba.

A gimnázium tanulóinak a közösségi szolgálat keretében 50 órát kell teljesíteniük, amiből legfeljebb 1-1 órát lehet a felkészítésre, illetve a tapasztalatok feldolgozására fordítani. Maximum 30 órát lehet iskolai és külső (például városi) rendezvények, illetve táborok szervezésében és lebonyolításában történő közreműködésért elszámolni. Különösen fontos, hogy legalább 10 órát pedig szociális érzékenységet fejlesztő tevékenységgel kell eltölteni (személyes segítségnyújtás például: iskolatársak korrepetálása, fogyatékkal élők, idősek, más rászorulók segítése).

Az önkéntes közösségi szolgálat szervezett keretek közti lebonyolításának koordinálása a közösségiszolgálat-felelős feladata, dokumentálása az osztályfőnököké. Az érettségi megkezdésének alapfeltétele a közösségi szolgálat határidőre dokumentált teljesítése.

1.5 Az iskolai egészségnevelés és környezeti nevelés

Az iskolai egészségnevelés a pedagógiai munka azon területe, melynek célja az egészség megőrzésére, ill. visszaszerzésére, az egészségkárosító életmódelemek kiküszöbölésére irányuló magatartás kialakítása.

Az egészségnevelés fő területei iskolánkban:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás, a testi egészség fejlesztése,
- a lelki egészség fejlesztése általános alapelveinkkel és fejlesztési céljainkkal összhangban,
- a viselkedési függőségek megelőzése, ezen belül a szenvedélybetegségekhez
- vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése, a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné.

A gyermek személyiségének megalapozását a családi hatások indítják el, ezért a családi környezet az egyén egészséges életvitelének kialakításában meghatározó jellegű. Itt éli át azokat a hatásokat, amelyek értékrendje kialakulását alapvetően meghatározzák. A szülő a gyermek számára magatartási modell az olyan magatartásformák területén is, mint az egészségvédelem. A gimnáziumi egészségnevelési program ebbe a folyamatba bizonyos magatartásformák kialakulása szempontjából viszonylag későn kapcsolódik be, és jelentős szerepe van abban, hogy hozzásegítse a serdülő korú tanulókat a kellő ismeretek elsajátításához, ezeken keresztül pedig az egészséges életvitel kialakításához, a helyes értékrend felépítéséhez. A környezeti szellemi ártalmakkal szemben, amelyek a serdülőt a kortársak és a korlátlanul áradó médiahatások felől érik, partnerre kell hogy találjon egymásban a szülő és az iskola.

Az iskola éves egészségnevelési programja havi bontásban:

Szeptember

- Az egészségstratégiáért felelős helyettes vezető, iskolaorvos, az osztályfőnöki és a testnevelés munkaközösség vezetői kidolgozzák az iskola éves egészségnevelési programját, és koncepciójukat ismertetik a nevelőtestülettel.
- Iskolai kampányoltások időpontjainak rögzítése. Egyeztetés az iskolaorvossal és az iskola vezetésével.
- Oltási könyvek begyűjtése az oltásra kötelezett osztályok tanulóitól.
- Szülők értesítése a 6. osztályosok MMR újraoltásáról, és a 7. osztályosok Hepatitis B elleni védőoltásáról.
- Oltóanyag rendelés. Tárolás-hűtésellenőrzés. Oltáshoz szükséges egyéb eszközök beszerzése.
- MMR és Hepatitis B elleni védőoltások előkészítése. Első részoltás lebonyolítás, dokumentáció.
- Oltáselmaradások esetén azok pótlásának megszervezése
- A 7. évfolyamot végző tanulóknál felmérés a (HPV) Humán Papilloma vírus védőoltásról.
- Szülői értekezletre tájékoztató előkészítése, kiosztása.
- Konzultáció testnevelőkkel a tanulók testnevelési kategória beosztásáról, gyógytestnevelésre járók felvilágosítása.
- A testnevelés alól felmentettek létszámának felmérése.
- Az önkéntes közösségi szolgálat lehetőségeinek ismertetése.
- Balesetvédelmi előadás tartása minden osztálynak,pedagógusoknak. Tisztasági vizsgálat elvégzése tanévkezdéskor
- Védőnői osztályfőnöki órák előzetes egyeztetés alapján
- Délutáni tömegsport foglalkozások, sportkörök indítása
- A mindennapos testnevelés keretében az egyesületi sportolók igazolásának összegyűjtése, ellenőrzése

Október

- Veszélyeztetett tanulók egyeztetése.
- Oltási könyvek begyűjtése az oltásra kötelezett osztályok tanulóitól.
- Szülők értesítése a 6. osztályosok dTap emlékeztető oltásáról és a 7. osztályosok HPV oltásáról.
- Oltóanyag rendelés. Tárolás-hűtésellenőrzés. Oltáshoz szükséges egyéb eszközök beszerzése.

- dTap és HPV, Hepatitis B elleni védőoltások előkészítése. Oltás lebonyolítás, dokumentáció.
- Oltáselmaradások esetén azok pótlásának megszervezése.
- Védőoltások összesítő jelentésének elkészítése, továbbítása az ÁNTSZ városi intézetéhez.
- 12. évfolyamosok szűrővizsgálatának előkészítse, lebonyolítsa, dokumentálása
- Szülői fórum rendezése (Szülők Akadémiája) a lelki egészség védelmében
- A sportkörökön óralátogatás.
- Őszi kirándulás, osztályfőnöki órák a környezetvédelemről
- Önismereti klub

November

- Elmaradt védőoltások folyamatos pótlása.
- Kiadott szakorvosi beutalók eredményeinek folyamatos bekérése.
- 10. évfolyamosok szűrővizsgálatának előkészítse, lebonyolítsa, dokumentálása.
- Konzultáció a veszélyeztetett tanulók osztályfőnökeivel, a veszélyeztetett gyermekek helyzetének vizsgálata a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségével.
- Fogászati szűrés szervezése az osztályoknak.
- Advent ideje alatt, „lelki ráhangolódás" keretében karácsonyi program szervezése időskorúak otthonában, a kórház gyerekosztályain.
- Pályaorientációs szakember meghívása, előadás a felsőbb évesek és szüleik számára.
- Szülők Akadémiája.
- Lelki gondozói beszélgetések a spirituális vezetővel a Meghallgatlak- lakban.

December

- Kiadott szakorvosi beutalók eredményeinek folyamatos bekérése.
- 8. évfolyamosok szűrővizsgálatának előkészítse, lebonyolítsa, dokumentálása.
- Közös tevékenység az általunk patronált Szent Kristóf Ház lakóival.
- Önkéntes közösségi szolgálat: együttműködés különböző jótékonysági szervezetekkel a karácsony előtti tevékenységeik lebonyolításában.
- Adventi lelkinap

Január

- Kiadott beutalók eredményének folyamatos visszakérése.

- 6. évfolyamosok szűrővizsgálatának előkészítse, lebonyolítsa, dokumentálása.
- Tisztasági vizsgálat elvégzése.
- A tanulók táplálkozási szokásainak kérdőíves vizsgálata, ennek értékelése.
- Iskolabüfé meglátogatása, tapasztalatszerzés a tanulók tízóraizási szokásairól. Iskolai sítábor.
- A védőnői előadások, osztályfőnöki órák e havi témája: barátság, szerelem, érettség szerelemre, a nem kívánt terhességek megelőzése.
- Rendőrségi osztályfőnöki órákra igényfelmérés.
- Előadás pedagógusoknak (konfliktuskezelés, hatékony kommunikáció, Z generáció).
- A Ciszterci diáknapok keretében egészségnap tartása, különféle programokkal (egészséges táplálkozás, serdülőkori szenvedélyek, serdülők testi-lelki változásai főbb témákban előadások meghívott szakemberekkel, vetélkedők).

Február

- Kiadott beutalók eredményének folyamatos visszakérése.
- 16 évesek szűrővizsgálatának előkészítse, lebonyolítsa, dokumentálása.
- Védőnői és orvosi pótszűrések szervezése.
- Osztályfőnöki órára a szexualitás kereszténytelfogása.
- Az influenzajárvánnyal kapcsolatos tájékoztatás diákok felé, jelentés a hatóságok felé
- Szűrővizsgálatok előkészítése, elvégzése, pótszűrések Testnevelési kategóriák felülvizsgálata.
- Egészségi állapot miatt veszélyeztetettek orvosi vizsgálata Önkéntes diákokkal az iskolaudvar előkészítése a tavaszra A tanulók fizikai állapotának felmérése.

Március

- Iskolai kampányoltások időpontjainak rögzítése. Egyeztetés az iskolaorvossal és az iskola vezetésével.
- Oltási könyvek begyűjtése az oltásra kötelezett osztályok tanulóitól.
- Szülők értesítése a 7. osztályosok Hepatitis-B elleni védőoltás második részének esedékességéről.
- Oltóanyag rendelés. Tárolás-hűtésellenőrzés. Oltáshoz szükséges egyéb eszközök beszerzése.
- Hepatitis B elleni védőoltások előkészítése. Oltás lebonyolítás, dokumentáció.
- Oltáselmaradások esetén azok pótlásának megszervezése

- Védőnői és orvosi pótszűrések szervezése.
- A tanulók fizikai állapotának felmérése.
- A 6-8-10 12. évfolyamosok számára az alap-szűrővizsgálatok előkészítése, lebonyolítása, dokumentálása.
- Mentőtiszt meghívása, elsősegélynyújtás alapjainak elsajátítása érdeklődők számára (tanároknak is).
- 7. évf. Hepatitis B II oltás előkészítése, elvégzése, dokumentációja. Önismereti klub: önértékelés, énkép.
- Védőnői, rendőrségi osztályfőnöki órák

Április

- Szülők értesítése a 7. osztályosok HPV elleni védőoltás második részének esedékességéről.
- Oltóanyag rendelés. Tárolás-hűtésellenőrzés. Oltáshoz szükséges egyéb eszközök beszerzése.
- Hepatitis B elleni védőoltások előkészítése. Oltás lebonyolítás, dokumentáció.
- Oltáselmaradások esetén azok pótlásának megszervezése
- Védőoltások összesítő jelentésének elkészítése, továbbítása az ÁNTSZ városi intézetéhez.
- Tisztasági vizsgálat elvégzése.
- Védőnői és orvosi pótszűrések szervezése.
- Nagyböjti lelki nap – a lelki egészség védelmében
- Hiányzó tanulók szűrésének, oltásainak pótlása, dokumentálása. Osztályonként fogászati szűrővizsgálatok.
- Tavaszi természetjárás.
- A föld napja megemlékezés
- Védőnői, rendőrségi osztályfőnöki órák.

Május

- Kiadott beutalók eredményének folyamatos visszakérése.
- Szakrendelésre beutaltak folyamatos kontrollálása, eredményeik dokumentálása A kémia-fizika előadó biztonságának felmérése a szaktanárok közreműködésével. A Madarak, Fák Napja alkalmából kirándulás,
- Megbeszélés, a jövő évi gondozási program megtervezése.
- Az Önismereti klub e havi témája: a szünidő hasznos, tartalmas eltöltése, nyári célkitűzések megbeszélése.

Június

- Terepgyakorlat a szabadban az 5. évfolyamnak
- Közös táborozás a Szent Kristóf -ház lakóival (Együtt egymásért program) Üdülő tanulók orvosi vizsgálata, dokumentálás.
- Iskolai tábor szervezése Balatonalmádiban.
- Az iskola éves egészségnevelési programjának kiértékelése
- Iskolaegészségügyi jelentés, gyermekvédelmi jelentés elkészítése.

A tanulók fizikai állapotának felmérése az országos NETFIT rendszerben történik, a tanév rendjét szabályozó jogszabálynak megfelelő időintervallumban, melyet az éves ütemtervben az intézmény éves munkatervében rögzítünk.

Az egészségnevelési program megvalósításának szereplői

Az iskola-egészségügyi szolgálat, melynek tagjai: igazgató, spirituális vezető, ig. helyettesek, iskolaorvos, iskolapszichológus, valamint a biológia és testnevelés munkaközösség vezetője, védőnők, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős (mentálhigiénés segítő), osztályfőnökök, pedagógusok. Egy-egy tanév folyamán a nevelőtestület bármely tagja kiemelt szerepet kaphat az egészségstratégia kidolgozása kapcsán, ha ezt vállalja és az igazgatótól erre megbízást kap.

Környezettudatosságra nevelés

Földünk, a természet megóvása érdekében az ökológiai nagytakarítás – a mérgező üzemek, az energiagazdálkodás ésszerűsítése, a gazdaság egészének környezetbaráttá változtatása – mellett jelenleg a legfontosabb feladat, hogy a felnövekvő nemzedék ökológiai szemléletmódja kialakuljon, élete természetes részévé váljon. **A környezetvédelemre** való nevelés eredményességétől az emberiség jövője függ.

A tanár az oktatás során tudatosítja, hogy a környezetvédelem állampolgári jog és kötelesség, megtanítja a környezet célirányos megfigyelésének és vizsgálatának módszereit, megismerteti az ökológiai összefüggéseket és az ökológiai katasztrófák hatását.

Ebben kiemelt szerepe van minden természetismeret, földrajz, biológia és természettudományos gyakorlatok tantárgyi órának. Ez utóbbi a természetben, kézzelfogható módon is közel hozza tanítványainkhoz ezt a globális szinten kiemelkedően fontos témát.

Az osztályfőnökök a tanulmányi kirándulások kapcsán is törekszenek a környezetvédelem szempontját érvényesíteni, a programba beépíteni.

A Ciszterci Szent István Gimnázium részletes környezeti nevelési programja

Minden tanórának és tanórán kívüli foglalkozásnak velejárója kell, hogy legyen az egészség-és környezetnevelés.

Tanórák

Biológia

- a fajok sokszínűségének jelentősége bioszpórák, ökológiai rendszerek
- természetes körforgás
- a trópusi őserdők kiirtása által okozott veszélyek
- az ember beavatkozása a természetbe, következmények

Földrajz

- az éghajlat és az időjárás
- az éghajlati viszonyok megváltozásából adódó veszélyek élet más kultúrákban és népeknél
- ökológiai orientációjú közlekedési rendszerek a táj tervezése és megművelése
- a felfedezések helyi természetvédelmi területeken, erdőkben

Kémia

- mesterséges és természetes eredetű anyagok minősége, különbségek a környezetből vett víz- és levegőminták laboratóriumi vizsgálata helyi vegyiüzem/ víztisztító üzem megtekintése

Fizika

- az energia előállításának különböző módszerei, előnyök, hátrányok Művészet
- természetes alapanyagú festékek használata
- használati tárgyak és művészeti alkotások fémből és rétegelt fahulladékból

Magyar nyelv

- a táj ábrázolása versekben
- az ipari társadalom védelmezői és a radikális környezetvédők vitája, (cikkgyűjtemény, vitakultúra)

Történelem

- iparosítás: előnyök, hátrányok, esélyek, veszélyek
- a civilizáció fejlődésével kapcsolatos félelmek ma és régen

Vallás, etika

- az ember beavatkozása a teremtésbe
- felelősség az utódainkért

Testnevelés

- a különböző sportágak ökológiai és egészségügyi hatása

Az iskolaudvaron végzett tevékenység

- fásítási akciók
- özönnövények irtása

Osztályfőnöki óra, technika – a természetvédelem különböző aspektusai, személyes felelősség, hulladékgazdálkodás, takarékosság.

A munkaközösségek munkaterveiben megjelenítjük a környezeti neveléssel kapcsolatos momentumokat.

Egyéb területeken is érvényesítjük a környezetvédelmi szempontokat:

Szervezeti feltételek területén az ökoiskolai munkaterv megvalósításába bevonjuk a diákönkormányzatot és a szülői szervezetet. Az intézményi minőségfejlesztési felmérésekben (tanulói, szülői, alkalmazotti kör) megjelenítjük a környezettudatossággal kapcsolatos kérdéseket.

A pedagógiai munka terén támogatjuk és fejlesztjük a zöld sportokat (túraszakkör, kerékpártúrák), a szülőkkel közös kirándulásokat, túrákat. Környezetvédelemmel, természetvédelemmel, fenntartható fejlődéssel kapcsolatos versenyeken indítjuk tanítványainkat (pl. Curie, Herman, Kitaibel versenyek).

Az intézmény működtetése terén

Törekszünk arra, hogy az intézmény takarítása során minél több környezetbarát terméket és eljárást használjunk. A kerékpárral való közlekedés elősegítése érdekében kerékpártárolót létesítettünk az iskola belső udvarán.

Az iskolában megvalósítjuk a szelektív hulladékgyűjtést, évente legalább két alkalommal papírgyűjtést szervezünk.

A kommunikáció terén

Az iskolaújságban és a honlapon külön rovatot kell létesítenünk a fenntartható fejlődés gondolatának. A helyi médiában meg kell jeleníteni a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos programjainkat (pl. Föld napi megemlékezés, Madarak és fák napja).

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanírási órákon belül valósul meg. Ezt a feladatot a szaktanárok és a védőnő látják el.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- veszélyhelyzetek felismerése, felkészítés a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére,
- életkornak megfelelő ismeretek közvetítése, elsősegélynyújtás gyakorlati alkalmazása,
- a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése,
- a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok –egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőinek megismertetése.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- tanórán: biológia, testnevelés, osztályfőnöki,
- tanórán kívül: szakkörön, tanórán kívüli foglalkozáson, kirándulás keretében,
- önálló ismeretszerzéssel: házi feladat, gyűjtőmunka.

Módszerei, eszközei:

- előadás,
- projekt, gyakorlat,
- kutatómunka,
- IKT eszközök használata.
- a Vöröskereszt vagy a Humán Szolgáltató Intézet által szervezett tanfolyamok.

1.6 A pedagógus személye, helyi intézményi feladatai

1.6.1 A pedagógusokkal szembeni elvárások

Azokat a tanárokat, akinek következetes és eredményes szakmaisága tanítványai számára példaként szolgáló életvitellel, erkölcsiséggel társul, gimnáziumunk és társadalmunk

tartóoszlopainak tekintjük. Különösen kiemelkedőnek tartjuk azoknak a munkáját, akik ezen elvárások teljesülése mellett osztályfőnöki vagy/és munkaközösségi teendőket is hasonló színvonalon látnak el, a tanítási év folyamán adódó nehézségek elhárításában aktívan részt vesznek, az előre vivő meglátásokat megfogalmazzák és a kivitelezésből kiveszik a részüket, a hiányzó munkatársak feladatait ellátják, zúgolódás nélkül, derűsen és kiegyensúlyozottan végzik napi teendőiket. Hisszük, hogy ez az egyén és közösség javát szolgálja, és valamennyien erre kell, hogy törekedjünk.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, illetve a hátrányos helyzetű tanulók esetében is.

Különösen fontos a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

Fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen a munkaköri leírásának megfelelően, ezzel jó példát mutasson tanítványainak. A pedagógus munkáját a hatályos jogszabályoknak, a Pedagógiai programnak, a Szervezeti és működési szabályzatnak, valamint saját munkaköri leírásának megfelelően végzi.

Feladatai:

- Az alapdokumentumok és belső szabályzatok, értékelési területek ismerete, az iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- a tanítás, nevelés és a tanulókkal való egyéb közvetlen foglalkozás, amely szakértelmet és tanári kompetenciákat igényel,
- a tanítási órákra való felkészülés, munkájának megtervezése, tanmenetírás,
- a gyengébb képességű tanulók felzárkóztatása, korrepetálása, a tehetséges gyerekek kiemelt fejlesztése,
- önképzéssel, szakmai folyóiratokkal, szakkönyvekkel, továbbképzéssel a megfelelő szakmai-módszertani fejlődés, a hatékony módszerek alkalmazása és lehetőség szerint megosztása,
- IKT-kompetenciák elsajátítása és fejlesztése, részvétel a nevelőtestület munkájában,
- részvétel a nevelőtestületi és egyéb munkaértekezleteken, lelki napokon, iskolai vagy a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken, szülői értekezleteken, fogadóórákon, iskolai rendezvényeken,
- bekapcsolódás a szakmai munkaközösség munkájába,

- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák, mérések lebonyolításában való részvétel, tanulmányi versenyekre való felkészítés, tanulmányi versenyek szervezése, lebonyolítása, felügyelete,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- rendszeres kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, szülőkkel, szükség esetén az ifjúságvédelmi felelőssel,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése, tanulókkal kapcsolatos adminisztráció,
- a tanulók munkájának és teljesítményének rendszeres ellenőrzése és értékelése, a dolgozatok kijavítása az írást követő két héten belül, az érdemjegyek közlése a tanulókkal, ezek bejegyzése az e- naplóba. Heti egy órás tárgyból félévente legalább három, heti két vagy több órás tárgyból legalább öt jegye legyen a tanulóknak.
- A vállalt tisztségek, túlórák, helyettesítések, szakköri foglalkozások ellátása a vállalás lejártáig,
- a vállalt szabadidős programok, osztálykirándulások, táborok, túrák lebonyolítása,
- a kötelező minősítések határidőre történő megszerzése, a hivatali titok megőrzése,
- az iskola vagyonának megőrzése, gazdaságos működésének elősegítése, pályázatok révén és más úton az intézmény gyarapodásának elősegítése,
- a tanári rendezett állapotának megtartásában való részvétel, kollegiális viselkedés, hivatásához méltó magatartás tanúsítása.

A tanár tanítványaiért felelősséggel tartozik. Rossz példát nem mutathat, értéktelen magatartásformát nem közvetíthet, az ilyet ne támogassa. A tanár élete összhangban kell, hogy álljon az iskola által képviselt értékekkel.

1.6.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök elsődleges feladatai közé a rábízottak személyiségének nevelése, érésük elősegítése, valamint az osztályközösség hatékony formálása. Személyes felelőssége, hogy a vezetése alatt álló osztály megismerje az iskola értékrendjét. A személyiség neveléséhez elengedhetetlen, hogy az osztályfőnök, amennyire tőle telik, igyekezzék megismerni a tanulókat, családi és szociális hátterüket feltérképezze. A szülőkkel lehetőség szerint együttműködve, tanártársait tisztelve végezze munkáját. Ha a szülői nevelés, odafigyelés hiányosságait tapasztalja, próbáljon tapintatosan és határozottan segíteni, szükség esetén

pedig kérje a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségét. A szociálisan rászorulók esetében a nevelési igazgatóhelyettesekkel egyeztetve keressenek lehetőséget az anyagi segítségre.

Az osztályfőnök megtervezi és tudatosan alakítja a közösségfejlesztő programokat. Tanórákon kívüli együttléteket is szervezve lehetőséget teremt a diákok önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kifejlődésére. Ezeken a programokon, valamint az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát.

Az osztályfőnök tájékozódik a tanulók iskolán kívüli rendszeres tevékenységeiről, és azokban elért eredményeiről is, mint például zenetanulás, sport, nyelvtanulás. A szaktanárokkal együttműködve orientálja a tanulók fakultációs választásait, a tehetséggondozást és a továbbtanulás irányait.

Az osztályfőnök operatív feladatai:

- az osztályba járó tanulókkal kapcsolatos adminisztráció
- a tanulók mulasztott óráinak heti igazolása és összegzése
- tanítványai tanulmányi eredményeinek figyelemmel kísérése, az elektronikus napló beírásainak ellenőrzése
- osztálya nevelési és osztályozó értekezleteinek vezetése, és ezeken az osztály közösségi és tanulmányi helyzetének értékelése
- gondot fordít arra, hogy a tanulók tanulmányi elfoglaltsága arányos legyen és tanítványai teherbírásukkal összhangban vállaljanak részt a tanórán kívüli szabadon választható elfoglaltságokból engedélyt adhat a szaktanárral történt egyeztetés után egy-egy tanuló egy-két tanórai távolmaradására
- koordinálja és segíti az osztályában tanító pedagógusok munkáját, látogatja óráikat minősíti a tanulók magatartását és szorgalmát
- szükség esetén tanácskozást hív össze az osztályban tanító pedagógusok számára az érintettekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására,
- segélyezésére, büntetésére
- első osztályfőnöki óráin megismerteti tanítványaival a házirendet, az iskola történetét és hagyományait
- rendszeresen tájékoztatja osztályát és a szülőket az iskolai feladatokról, programokról
- osztályprogramok, kirándulások és kulturális programok szervezése, amelyekről az iskola vezetőségét, és az osztályban tanító szaktanárokat időben értesíti
- évente legalább két szülői értekezletet tart, szoros kapcsolatot tart fenn az osztály szülői közösségével

- részvétel az osztályfőnökök munkaközösségének munkájában kapcsolattartás a diákönkormányzattal
- nevelő-oktató munkájához tanmenetet készít

Tevékenységét munkaköri leírás, az osztályfőnöki órák megtartását a helyi tanterv szerint végzi.

1.7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek, esélyegyenlőség

Minden gyermeknek meg kell kapni a lehetőséget és segítséget, hogy képességeinek megfelelően teljesítsen.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulónak a szakvéleménye alapján az igazgató vizsgahelyzetben, a tanuló külön kérésére a kérvényben foglaltak alapján biztosíthatja a számára javasolt könnyítéseket.

A **tehetséggondozás feladata**, hogy a kiemelkedő képességű diákok is megfelelő terhelést kapjanak. Ezt a differenciált órai munka, a különböző szakkörök, iskolai, területi és országos versenyekre való felkészülés, a tanárral való rendszeres beszélgetés, plusz feladatok kiadása szolgálja.

A tanulók igénye és lehetőségeink alapján szervezzük meg a közép- és emelt szintű érettségire történő felkészítést. Az intézmény szellemi és anyagi erőforrásaihoz mérten támogatjuk az önképző körök, szakkörök munkáját, és korrepetálásokat is indítunk.

Intézményünkben az iskola alkalmazásában álló gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik, valamint az Alba Bástya Család és Gyermekjóléti Központ alkalmazásában álló iskolai szociális segítő is bekapcsolódott a gyermekvédelmi munkába. Az intézményben évente felmérésre kerül azon tanulók létszáma, akik hátrányos, esetlegesen halmozottan hátrányos helyzetben vannak. Ezen tanulók megsegítése a különféle társszakmák együttműködésével folyamatos. Intézményünk tanulói különböző szociális környezetből érkeznek, minden tanévben jelentős az anyagi gondokkal küzdő családok száma. Lehetőséget igyekszünk teremteni az ilyen családból érkező tanulók megsegítésére pl.:

- az iskolai alapítvány és a költségvetés adta lehetőségeket kihasználva alkalmanként segítünk a rászorulóknak.

- Pályázati lehetőségeket kihasználva próbálunk anyagi támogatást szerezni a tanulmányaikban, magatartásukban helytálló rászorulóknak.
- Kirándulások, nyaralások iskolai szervezésekor tekintettel vagyunk az érintett csoport (osztály) anyagi helyzetére. Ugyancsak önmérsékletet tanúsítunk az érettségiző évfolyam költséges programjainak tervezésekor.
- Olyan – költséges – tábort, nyaralást, programot, amely nem minden gyerek számára elérhető, tanítási idő alatt nem szervezünk.
- A tartósan rossz anyagi körülmények között élő gyerek felszereléssel, ruhával történő támogatását a szülők közösségének bevonásával megszervezzük.

Az intézményben végzett vizsgálatok, intervenciók:

Képességvizsgálat

A képességek vizsgálata csoportos vagy egyéni formában történik. A csoportos vizsgálatok célja annak megállapítása, hogy az adott csoportban a vizsgált terület szempontjából vannak-e támogatásra szoruló vagy további vizsgálatot igénylő esetek, illetve az adott területen átlag feletti képességekkel rendelkezők. Az egyéni vizsgálat célja az adott gyermek, tanuló képesség problémáinak részletes feltárása. A középiskola megkezdésekor a belépő évfolyamoknál szükség lehet a képességstruktúra feltérképezésére annak megítéléséhez, hogy vannak-e támogatást igénylő diákok a sikeres teljesítmény érdekében. Használt módszerek a Révész–Nagy figyelemvizsgálat, Ranschburg szópárok, fogalom-analógia, számmemória, Raven.

Társas kapcsolatok vizsgálata

A társas kapcsolatok vizsgálatára alapvetően két okból kerül sor, egyrészt preventív céllal, ami a szűrő funkcióhoz tartozik, másrészt a problémák konkrét okainak feltárása céljából. Mindkét esetben kezdeményezheti ezt a pedagógus, vagy maga az iskolapszichológus. A preventív célú vizsgálat a társas kapcsolatok fejlesztését, a csoport hatékonyabb kezelését és az egyes tanulókkal való bánásmód hatékonyságának növelését szolgálhatja. Leggyakoribb módszer a több szempontú szociometria, emellett más módszerek, kérdőívek, attitűdskálák, hierarchikus szociometria is használt .

Tanulási hatékonyság, motiváció felmérése

A tanulás hatékonyságának növelése az alábbi területeken történik: 1. a tanulási szokások és használt módszerek feltérképezésével, 2. a tanulási nehézségek szűrésével, 3. a tanulási motiváció felmérésével. A tanulási szokások kérdőíves vizsgálata 5. osztályos kortól van lehetőség. Szintén 5. osztálytól kezdve zajlanak a tanulás technikai edukációs órák is.

Kortárs erőszak felmérése

Kortárs erőszak feltárását célzó vizsgálat. A gyerekek között előforduló erőszakos viselkedések gyakoriságát, tartalmát hivatott felmérni, mert a bullying a pedagógusok számára gyakran rejtett formában zajlik, a probléma súlyosságának feltárását, a hatékony segítés módszereinek megtalálását segítik ezek a felmérések.

Kiemelkedő képesség vizsgálata

Tehetséggondozó intézmény révén a speciálisan a tehetséges tanulók azonosítása külön folyamatként zajlik. Pedagógus javaslatára iskolapszichológusi konzultációt követően a gyermek a területileg illetékes tehetséggondozó bizottság elé referált.

Megfigyelés

A megfigyelés az iskolapszichológusi munka egyik legkézenfekvőbb, és leggyakrabban alkalmazott módszere. Ennek több formája többnyire óralátogatások keretein belül valósul meg.

Életmódvizsgálat

Az életmódvizsgálat célja a tanulók egészségmagatartásának, életmódjuk sajátosságainak és az ezekkel kapcsolatos problémáknak feltárása. A kérdőíves eljárások az adott csoport – iskolai osztály, egész korosztály, vagy az adott intézmény – jellemzőinek feltérképezését, névvel való adatfelvétel esetén az egyéni tanácsadást is célozza.

Tanulási szorongás vizsgálata

A tanulási problémák hátterében gyakran azonosítható a tanulási szorongás, ezért ennek vizsgálata szűrés jelleggel és egyéni problémafeltárás során is megvalósul.

Teljesítmény problémák szűrése

A szűrések, valamint a pedagógusi és/vagy szülői jelzések nyomán kerül sor a teljesítmény problémák vizsgálatára. Az alulteljesítés hátterében számos ok állhat, az intellektuális vagy kognitív képességek deficitjén túl érzelmi vagy szociális probléma is(ez utóbbi az intézményben sokkal gyakoribb). Ezért a vizsgálatnak minden esetben komplex pedagógiai és pszichológiai mérésekből kell állni, hogy a tünetek mögött rejlő okok feltárása megtörténjen.

Pályaorientációs felmérés

A mérések elsődleges célja, hogy segítse a tanulókat saját érdeklődésük, erősségeik és képességeik megismerésében. A pályaérdeklődés feltárásakor a pedagógiai szakszolgálat pályaválasztási koordinátorával való együttműködés szükséges. Az osztályokban történő pálya orientációs felméréseket követően a gyermekek egyéni valamint csoportos konzultációkon vesznek részt, hogy a számukra legideálisabb pálya, intézmény szerepeljen célkitűzéseik között. Ezen foglalkozások a fakultáció választást megelőző évben történnek osztályos keretek között, valamint utána egyéni foglalkozás keretein belül is.

Kommunikációs problémák vizsgálata

Az emberi kapcsolatok kiegyensúlyozott működésének nemcsak a családban, de a köznevelési intézményekben is egyik legfőbb záloga a megfelelő kommunikáció.

Krízishelyzet azonosítása

A krízishelyzet azonosítását követően kerül sor a krízisintervencióra, amely magába foglalja a érintett gyermek, pedagógus, a szülők, az iskolaorvos valamint esetenként a területileg illetékes Gyermekpszichiátriai gondozó bevonását is. Csoportos tréning, tanácsadás (kiscsoportban vagy osztállyal) A prevenció szellemében kívánatos, hogy minél

több olyan beavatkozás történjen, amely nem csupán egy diákot, sokkal inkább egy gyerekcsoportot vagy osztályt érint. A csoportos tréning témája egyrészt az egészségfejlesztési terv korcsoportra irányuló irányelvei alapján történik, másrészről pedig osztályfőnöki valamint pedagógusi jelzésre.

Konfliktuskezelés

A konfliktusok az emberi kapcsolatok természetes velejárói. Az, hogy egy adott konfliktus destruktív vagy konstruktív hatású lesz-e a további kapcsolatra, leginkább azon múlik, hogyan sikerül azt megoldani. A hatékony konfliktusmegoldás célja, hogy olyan megoldást találjanak a konfliktusban állók, amely mindkét fél számára elfogadható, és ha lehet mindkét fél igényét kielégíti. Az intézményben a Gorddon módszer használatos mint hatékony konfliktuskezelési módszer.

Döntés átirányításról

Az átirányítás olyan esetekben történik, amikor a probléma túlmutat az intézményi keretek között megoldhatón valamint a tovább referálás biztosítja a gyermek számára a megfelelő mentális megsegítést. Az átirányítás a pedagógiai szakszolgálat szakértői bizottságához, a nevelési tanácsadás, a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás és a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása területekre, valamint az egészségügyi szakellátás (gyermek, ifjúsági pszichiátria) felé történhet. Veszélyeztetettség esetén az intézményen keresztül jelzés történik a gyermekvédelmi intézmény felé.

1.8 Információáramlás, kapcsolattartás, együttműködés az iskola szereplői között

Az iskola szereplői a tanulók és családjaik, az intézmény dolgozói, a fenntartó és annak az iskolával közvetlen kapcsolatban álló munkatársai. Az intézmény továbbá folyamatosan kapcsolatban áll olyan szervezetekkel és egyénekkel, akik életét befolyásolják, munkájában részt vesznek.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul. Általánosságban elmondható, hogy az együttműködés alapja egymás megismerésének igénye és a folyamatos kapcsolattartás, ami bizalmon és kölcsönösségen alapszik, és aminek elengedhetetlen feltétele az információk áramlása.

A tanár, kiemelten az osztályfőnök kapcsolata a diákokkal élő kell, hogy legyen. A diákok problémáira minden esetben oda kell figyelnünk és tapintattal, emberséggel segítséget kell ajánlanunk a problémák megoldásában.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola igazgatója legalább évente egyszer az évfolyam szintű szülői értekezleten, és kisebb horderejű eseményekről iskolai körlevelekben, az osztályfőnökök az osztályok szülői értekezletein.

A tájékoztatás és tájékozódás fontos médiuma az elektronikus napló, valamint az iskola honlapja.

A szülők/családok és a pedagógusok/nevelőtestület együttműködésére kialakított fórumok célja:

- Szülői értekezletek/ fogadóórák
- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
- a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, az országos és a helyi neveléspolitika alakulásáról, változásairól, a helyi tanterv követelményeiről, az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról, a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről, az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról.
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé. Fogadóórák a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal
- bepillantási lehetőség a naplóba azon szülők számára, akik nem rendelkeznek otthoni vagy munkahelyi internet-hozzáféréssel

Írásbeli tájékoztatások (Kréta, iskolai körlevelek)

- Feladatuk a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A családokkal közös programok

- A szülőket támogató, őket az iskolai életbe bevonó programokkal az iskola erejéhez mérten támogatja a családok nevelő munkáját. Kívánatos, hogy a szülő átérezze az iskolával való kapcsolattartás kötetlenebb formáinak fontosságát is, mert ezzel sokat tehet a nevelőmunka eredményességének növeléséért.

Iskolai honlap, körlevelek

- Feladatuk a tájékoztatás.

A tanulókat az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, az osztályfőnökök és a diákkamarai elnök tájékoztatják. Az iskola igazgatója legalább évente egyszer részt vesz a diákközgyűlésen, itt tájékoztatja a tanulókat. A diákképviselet elnöke a faliújságon, rádión keresztül és röpgyűléseken legalább havi rendszerességgel, az osztályfőnökök személyesen folyamatosan tájékoztatja a tanulókat. Az emberi méltóság tiszteletben tartásával iskolánk bármely tanulója szabadon véleményt nyilváníthat minden kérdésről, továbbá tájékoztatást kérhet személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tehet, továbbá kérdést intézhet az iskola vezetőihez, pedagógusaihoz, az iskolaszékhez, a diákképviselethez.

Minden tanulónak véleménynyilvánító, javaslattevő és szavazati joga van, választhat az osztályképviseletek megalakulásakor. Diákképviselőnek akkor választható, ha a Házirendben foglaltakat maradéktalanul betartja, ellene fegyelmi eljárás nincs folyamatban. Ezek esetén a már odaítélt tisztséget is fel kell függeszteni. A képviselők a CDK különböző tisztségeire választhatók.

A CDK dönt a nevelőtestület véleményének kikérésével saját működéséről, a működéshez rendelkezésre álló anyagi eszközök felhasználásáról és ezek gyarapításának módjáról. A CDK Szervezeti és Működési Szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá. A CDK képviselőinek és vezetőségének kötelessége a hozzájuk eljuttatott vélemények továbbítása az illetékesekhez a kulturált társadalmi érintkezés írott és íratlan szabályainak betartásával. A képviselet dönt minden tanév egy tanítás nélküli munkanapjának programjáról. Ennek a programnak a megszervezésében és lebonyolításában hatékonyan részt kell vállalnia.

A szülői szervezet célja a szülők összefogása az oktató-nevelő munka támogatása érdekében, civil társadalmi szervezet, amelyre a köznevelési törvény és a kapcsolódó jogszabályok rendelkezései vonatkoznak. A szülői szervezet dönt saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról. A működési dokumentumok elfogadása előtt egyeztet az intézmény vezetőjével abban a kérdésben, hogy azok nem ütköznek-e az iskola valamelyik belső szabályzatával. Ha a szervezet a tanulók nagyobb csoportját vagy az intézmény egészét érintő kérdésben kíván szót emelni, akkor mindenképpen kikéri a delegáló szülők véleményét. Az osztályszintű szülői szervezet csak akkor vállalhatja fel egyéni sérelem képviseletét, ha a tanulók nagyobb csoportjának érdekeit is sérti. A tanulók nagyobb csoportján iskolánkban a tanulók több mint 50%-át kell érteni.

A szülői munkaközösség felvállalhatja olyan közösségi programok megszervezését, amelyek az iskola javára vannak. Ezek megtervezésekor és kivitelezésekor az iskolával egyeztet. **Partnerintézményekkel, iskolán kívüli szervezetekkel** az iskola a pedagógiai munka érdekében veszi fel a kapcsolatot (közösségi önkéntes szolgálat, partneriskolák).

Ezen kapcsolatok célját, az együttműködés formáját és rendszerességét az együttműködési nyilatkozatok, szerződések tartalmazzák.

A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködését a kölcsönös tisztelet, egymás munkáinak elismerése és segítése kell, hogy jellemezze.

1.9 A felvétel és az átvétel szabályai iskolánkban

A beiskolázást gimnáziumunkban az igazgató a fenntartóval egyeztetve végzi. Beiskolázásunkat nem köti körzethatár. A tanulók felvételéről az igazgató dönt. Az elutasító döntés ellen az iskolafenntartónál lehet fellebbezni. A fellebbezést az iskola igazgatójához kell benyújtani - az elutasítás kézhezvétele utáni **15** napon belül. A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és gyermeke elfogadják az intézmény pedagógiai programját és házirendjét. Plébánosi (lelkészi) ajánlás kérhető.

A felvételi eljárás a tanév rendjében előírtaknak megfelelően történik. Az intézmény a beiskolázási tanévet megelőző év elején kidolgozza a beiskolázási tájékoztatót. Az igazgató szülői értekezleteken és az iskola által rendezett nyílt napon ad tájékoztatást a felvételi eljárásról. A felvételi vizsga központi írásbeliből és szóbeliből áll. A szóbeli felvételi eljárás során az intézmény hitéleti szempontokat érvényesít. A szóbeli felvételi vizsga követelményeit az adott tanévre kiadott „Felvételivel kapcsolatos információk" tartalmazzák. Ezt a honlapon, és a középfokú felvételi eljárás központi rendszerében hozzuk nyilvánosságra.

Más intézményből való átjelentkezés menete: a kiskorú tanuló szülője kérvény nyújt be az intézmény vezetőjének. Felvétel az adott osztályban rendelkezésre álló szabad férőhely terhére történhet. Szükséges hozzá a korábbi tanulmányok sikeres teljesítése, és legalább annak az évfolyamnak az átlagával megegyező tanulmányi átlag, amelyre a tanuló felvételét kéri. A bukás a felvételt kizáró ok. Ha az igazgató különbözeti vizsga letételéhez köti a felvételt, egyúttal azt is megszabja, hogy a beszámoltatás a szaktanár által megjelölt ismeretanyag önálló vagy segítséggel történő feldolgozása útján történik, türelmi időt hagyhat a jelentkezőnek. Az igazgató évfolyamismétléshez is kötheti az átvételt.

1.10 Az intézmény vizsgarendje

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Az írásbeli vizsgára az iskola tanári felügyeletet biztosít. Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként legfeljebb 60 perc. Az írásbeli dolgozatokat elbírálás után, illetve a szóbeli vizsga megkezdése előtt be kell mutatni a vizsgabizottság elnökének, a vizsgázót tájékoztatni kell az eredményről.

A tanulmányok alatti szóbeli vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. Ha a tanulmányok alatti vizsgát az iskola szervezi, a vizsgabizottság az iskola pedagógusaiból áll, vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízza meg.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat. A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik. Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően, kivéve az idegen nyelvi szóbeli vizsgát. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg. A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat. A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot

ennek alapján kell kiszámítani. Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

Iskolánkban a következő, tanulmányok alatti vizsgák fordulnak elő: osztályozó-, javító-, különbözeti és pótlóvizsga.

Osztályozó vizsga: igazgatói engedély alapján az évfolyam teljes anyagából egy vagy több tantárgyból tehető iskolai vizsga. A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanuló osztályozó vizsgát tehet, ha

- az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
- előrehozott érettségi esetén
- ha a tanuló 250 óránál többet mulasztott, és a nevelőtestület engedélyezte az osztályozó vizsga letételét az elméleti tantárgyakból. Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, és a nevelőtestület nem engedélyezi számára az osztályozó vizsgát, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja az igazolt mulasztások számát. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.
- más iskolából való átvételnél, ha az iskola igazgatója ezt előírja.

Az osztályozó vizsgára az iskola igazgatójának címzett kérelemben kell jelentkezni. Az osztályozó vizsgákra jelentkezés az iskola titkárságán írásban történik, a vizsgák időpontjáról a vizsgázó írásban kap tájékoztatást. Az osztályozó vizsgák időpontja és a jelentkezés határideje az iskola éves munkatervében kerül meghatározásra. Részletes tájékoztató az iskola honlapján található. Osztályozó vizsga csak szorgalmi időszakban tehető.

Azelőrehozott érettségi vizsgát tenni kívánók számára osztályozóvizsgára egy évben kétszer, az őszi, illetve a tavaszi érettségi időszakok előtt van lehetőség. A jelentkezés az előrehozott érettségi jelentkezési lapjának másolatával és (kiskorú tanuló esetén) a szülő által aláírt kérvénnyel történik. Az osztályozó vizsga anyaga a tanév végéig teljesítendő

készségszint és tartalmak összessége. Az osztályozó vizsga követelményrendszere részletesen az egyes tantárgyak osztályozó és javítóvizsga követelményeinél szerepel, mely az iskola honlapján található.

Javító vizsga: ha a tanuló a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Javító vizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol maradt, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban van lehetőség.

Az osztályozóvizsgák, javítóvizsgák lebonyolítása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (2) bekezdésealapján történik.

Különbözeti vizsga: az igazgató írja elő más iskolából, évfolyamról vagy iskolaszerkezeti típusból érkezett tanulóknak a tanrendek (tananyagok) összevetése után. Különbözeti vizsgát alapvetően szeptember-október és január-február időszakban tehet a tanuló.

Pótló vizsga: pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Iskolánkban az osztályozó-, javító-, különbözeti és pótló írásbeli és szóbeli vizsgarészből állnak. Ettől a szaktanár kérésére igazgatói engedéllyel lehet eltérni. A részletes követelményeket a tantárgyak helyi tantervei tartalmazzák.

A vizsgák eredményét az osztályfőnök bevezeti az elektronikus naplóba, a törzslapba és a bizonyítványba.

Érettségi vizsga: rendjét, követelményeit és jelentkezési módját a mindenkori érvényes érettségi vizsgaszabályzat, az érettségi témaköröket jogszabály határozza meg. (Melléklet) Ha a tanuló sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett valamely vizsgatantárgyból, ezáltal e tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette.

Vizsgaidőszakok A vizsgák időszakát az éves munkatervben rögzítjük. A vizsgák időpontját és részletes követelményeit honlapunkon közzétesszük.

1.11 A jutalmazás elvei és formái

A kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát, követendő magatartást szaktanári, osztályfőnöki, szaktanári, igazgatói, illetve nevelőtestületi szóbeli, írásbeli dicsérettel jutalmazza.

Az elért eredményeket, követendő magatartásformákat az iskolarádióban, a honlapunkon, az iskolaújságban közzétesszük, értékeljük.

A nevelőnek minden szempont mérlegelésével a legjobb megoldást kell keresnie, hogy megtalálja a személyiség és a közösség fejlődésének szempontjából optimális arányt a dicséret, pozitív megerősítés arányaiban, mértékében és formájában. Harmonikusan csak az a személy fejlődik, akinek teljesítményét értékelik, de nem becsülik túl, akit kiemelkedő teljesítményéért megdicsérnek, de nincs állandóan a figyelem és elismerés középpontjában.

A gyerek személye, nem pedig a teljesítménye értékes, ezt nem téveszthetjük szem elől, mint ahogy azt sem, hogy a rendkívüli képességű tanulónak gyakran kevés erőfeszítésébe kerül a kiemelkedő teljesítmény, míg az átlagos vagy annál is csekélyebb képességű kitartással és szorgalommal éri el eredményeit. A teljesítmény értékelése és jutalmazása mindezzel együtt a nevelés fontos eszköze.

Az iskola jó hírét öregbítő teljesítményért, versenyen elért eredményért tanulóink könyv- vagy más tárgyjutalomban részesülhetnek. Szaktárgyi eredményért iskolai jutalom csak abban az esetben adható, ha a tanulónak az adott tantárgyból szaktanári dicsérete van.

A jutalmakra az osztályfőnökök a szaktanárokkal előzetesen egyeztetve és a tanulmányi átlagok és magatartás valamint szorgalom jegyek ismeretében tesznek javaslatot az igazgatóhelyetteseknek, akik az összes körülményt egybevetve és az iskola anyagi lehetőségeihez mérten az igazgató jóváhagyását kikérve döntenek a jutalmazás mértékéről és módjáról.

Azok a végzős tanulók, akik kiemelkedő teljesítményt nyújtottak tanulmányaik során, tárgyjutalmakban részesülnek.

Ardere et lucere díjban részesül az a végzős tanuló, aki négy ill. nyolc éven át kitartó, elkötelezett, hűséges munkájával valamely tudomány(ok) területén maradandót alkotott és kiemelkedően eredményes volt, valamint szellemisége is példa értékű a jelenlegi és az őt követő tanulótársak számára. A díj emlékplakettből, pénzjutalomból és oklevélből áll.

A díj odaítélése érdekében az osztályfőnökök az igazgatóval és a nevelési igazgatóhelyettessel egyeztetve, a tanulók magaviseletét és négy- illetve nyolcéves tanulmányi munkáját figyelembe véve írásban ajánlást tesznek a díjazottak személyére.

További tárgyi díjakban részesülnek ugyancsak az osztályfőnök javaslata alapján a valamely területen kiemelkedőt teljesítők. Ezek a területek: szaktárgy kiemelkedő művelése, közösségi munka, egyházi tevékenység, sport, művészetek.

A jutalmazás más, hagyományos formái is vannak gimnáziumunkban, ennek kritériumait a jutalmazó alapítvány, szervezet határozza meg, az iskola pedig ezek alapján hozza meg döntését a megfelelő személyek (osztályfőnök, szaktanárok) bevonásával.

1.12 Fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

A büntetés súlyának mindig arányban kell lennie a vétség elkövetésének súlyosságával, mérlegelni kell a mentő körülményeket. A büntetés célja mindig a felelősségvállalás és a további vétségek elkövetésétől való tartózkodás kialakítása, a közösség és a közösségi értékek védelme. Fontos, hogy a fegyelmi vétségben elmarasztalt tanuló az erkölcsi vagy anyagi kárt jóvá is tegye.

A házirend ellen vétő diákok a vétek súlyának és a kihágások gyakoriságának, valamint korosztályi sajátosságaik és minden egyéb körülmény figyelembevételével az alábbi módon büntethetők:

Szóban: szaktanári, nevelőtanári, osztályfőnöki, igazgatói figyelmeztetés

Írásban: szaktanári figyelmeztetés, osztályfőnöki értesítés, figyelmeztetés, osztályfőnöki intés, osztályfőnöki megrovás, igazgatói figyelmeztetés, igazgatói intés, nevelőtestületi figyelmeztetés. Ezek súlyuknak megfelelően az év végi magatartás jegyben is tükröződnek. Az írásbeli fegyelmező intézkedést minden esetben az elektronikus naplóba kell bejegyezni, és a szülőt hivatalosan értesítjük.

Szaktanári figyelmeztetés adható meg nem engedett segédeszközök használatáért, óra alatti elfogadhatatlan viselkedésért, házi feladat el nem készítéséért, tanórai felszerelés hiányosságai miatt, hetesi és egyéb kötelességeinek elmulasztásáért, és a Házirendbe ütköző egyéb viselkedésformákért.

Osztályfőnöki írásbeli elmarasztalás késés, szentmise vagy más tanórán kívül önként vállalt tevékenység igazolatlan mulasztása, a kikölcsönzött könyv visszavitelének késedelme, a külső megjelenést érintő vétségek esetén adható.

Osztályfőnöki figyelmeztetés többszöri értesítés után, többszöri késés, tiszteletlenség, rongálás, többszöri szaktanári figyelmeztetés és más, házirendbe ütköző magatartás esetén adható. Ezekért, súlyosságuktól függően osztályfőnöki intés vagy megrovás is adható.

A fokozatokat lehetőleg be kell tartani, de indokolt esetben azonnal a súlyosabb elmarasztalást lehet alkalmazni. Az osztályfőnöki értesítés és szaktanári figyelmeztetés kivételével egy tanévben minden fokozat egyszer adható.

Igazgatói figyelmeztetés, intés: osztályfőnöki fokozatok után elkövetett vagy súlyos fegyelmi vétségért, tiltott tevékenységért, hat igazolatlan óráért adható.

Nevelőtestületi figyelmeztetés: kilenc vagy több igazolatlan óráért, az igazgatói fokozatok után elkövetett fegyelmi vétségért, tanulótársakkal szemben elkövetett súlyos vétségért, illetve tanárral szembeni súlyos tiszteletlenségért, az iskola hírnevét súlyosan beárnyékoló viselkedésért, ön- és közveszélyes, tiltott tevékenységért adható.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal **fegyelmi büntetésben** részesíthető.

A fegyelmi büntetés lehet

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása, áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
- kizárás az iskolából.

Tanköteles tanulóval szemben az e–f) pontban meghatározott fegyelmi büntetés csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható. Ekkor a szülő köteles új iskolát keresni a tanulónak. Abban az esetben, ha a tanuló más iskolában történő elhelyezése a szülő kezdeményezésére tizenöt napon belül nem oldódik meg, a Kormányhivatal hét napon belül köteles másik iskolát, kollégiumot kijelölni számára. A d) pontban szabályozott fegyelmi büntetés akkor alkalmazható, ha az iskola igazgatója a tanuló átvételéről a másik iskola igazgatójával megállapodott. A c) pontban meghatározott fegyelmi büntetés szociális kedvezményekre és juttatásokra nem vonatkoztatható.

A fegyelmi eljárást a jogszabályban meghatározott módon, az SZMSZ-ben részletezett módon kell lefolytatni.

2. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

2.1 Az iskolánkban folyó képzés sajátosságai

Iskolánkban gimnáziumi képzés folyik, amelynek célja általános műveltséget megalapozó, kiterjesztő és elmélyítő, komplex tehetségfelfogáson alapuló nevelő-oktató tevékenység katolikus keresztény értékrend alapján.

A Nemzeti alaptanterv szerint az 5–8. évfolyam funkciója elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának a folytatása. A 7–8. évfolyam alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése.

A nyolc évfolyamos gimnáziumba járó diákjaink az iskolában eltöltött idő alatt számtalan változáson mennek keresztül. Személyiségük változik, ezzel együtt változik az érdeklődési körük, tehetségük kibontakozásának iránya is. Ezért az általános kerettantervre épülő, a tanítási szakaszokban különböző területeket érintő tanóraszám-emeléssel (emelt szintű képzéssel) és az ezzel járó tananyagdúsítással adjuk meg számukra a kibontakozás tág kereteit.

A Nat a második négy évfolyamot tekinti a második önálló képzési szakasznak. Ebben a szakaszban lehetőséget kívánunk adni diákjainknak az eddig elkezdett út folytatására vagy akár a teljes irányváltásra is

Iskolánk sajátossága, hogy a nyolc évfolyamos gimnázium tehetséggondozó munkáját három szakaszban valósítjuk meg.

- 5-8. osztály: a ráerősítés szakasza. Célunk ebben az időszakban a gyermek eddig az életkorig megmutatkozott erős oldalának fejlesztése, kibontakoztatása. A reál tárgyak (matematika, kémia, biológia, fizika, természettudományi gyakorlatok) felé billenő óraszám-emeléssel kialakított reál irányultság, és a humán tárgyak (magyar nyelv és irodalom, élő idegen nyelv, dráma) felé hajló óraszám-emeléssel kialakított humán irányultság fejlesztése a célunk. Az iskolai tananyaghoz lazábban kapcsolódó iskolán kívüli közösségi programokat is ennek a koncepciónak megfelelően szervezzük (színház-, múzeumlátogatások, egyéb foglalkozások).
- 9-10. osztály: a tájékozódás szakasza. Időt hagyunk a személyiség és tehetség átstrukturálódása miatti esetleges váltások megfontolására, közben az élő idegen nyelv óraszám-emelésével a nyelvvizsgák sikeres letételében kívánjuk támogatni diákjainkat. Célunk tanulóinkat eljuttatni a B2-es tudásszintre és ösztönözni a nyelvvizsga megszerzésére. Diákjainknak lehetőséget biztosítunk C1-es tudásszint elsajátítására és a sikeres nyelvvizsga megszerzésére.
- 11-12. osztály: a pályaválasztásra való felkészülés időszaka. Ekkor emelt szintű előkészítő választható bármely tárgyból a meghatározott szabályok szerint.

A négy évfolyamos gimnázium az említettek közül az utóbbi két szakaszból áll.

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A tanév elején a munkaközösségek kiválasztják a szakterületükre különösen vonatkozó feladatokat az intézmény éves munkatervével összhangban. A terv összeállítása során megállapítják és kidolgozzák a megvalósítás konkrét formáit. Megnevezik az egyes pedagógiai feladatok felelőseit és meghatározzák időbeli ütemezését. Minden munkaközösség és pedagógus fontos feladata a többi munkaközösség hasonló programjának a megismerése, és azok megvalósításának elősegítése. (pl. témahetek, projektek, ünnepélyek, rendezvények, házi versenyek). Tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.

A pedagógiai feladatok megvalósítását év végén értékelik, összegzik munkaközösségi értekezleten és a munkaközösség vezetőjének beszámolójában. A tanév tapasztalatai alapján előkészítik a következő tanév legfontosabb teendőit.

Kiemelt területek

A Hit- és erkölcstan nyolc, illetve négy éven keresztül végig kíséri az oktatást.

Az anyanyelvi készségek fejlesztése a tehetséggondozás szilárd alapja. Ezért az egyes **osztályokban** a magyar nyelv és irodalom óraszámot a keretóratervhez képest megemeltük. Évfolyammérések magyar nyelv és irodalomból 9. és 11. évfolyamon:

A munkaközösség a 9. és 11. évfolyamra tervezte meg a mérést. Ennek előnyeit a következőkben látjuk:

- a nyolc évfolyamos gimnáziumi osztályaink mindegyikében tapasztalható a tanulók elkényelmesedése, mivel nem vesznek részt felvételin, biztosítva érzik az érettségit, kevés a tanulásra motiváló tényező;
- a tudás átfogó felmérése évfolyammérések híján először az érettségin történik meg, ekkor aránytalanul nagy a stressz, újszerű a feladat;
- az utóbbi szempontot erősíti az újfajta érettségi bevezetése 2024-től. A változtatás egyik tantárgyat sem érte olyan nagy mértékben, mint a magyart;
- az évfolyammérés a kompetenciaméréstől zömében eltérő jellegű tudást és készséget mér, olyan területekre irányítja a figyelmet, amelyek a tanulók továbbtanulása szempontjából nagyon lényegesek;
- 9. évfolyamon a bejövő 9.c osztály képességeiről is képet kapunk;
- 11. évfolyamon a mérés próbaérettségiként is szolgál.

A mérések mindkét évfolyamon egy írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből állnak. Az írásbeli szövegértés, leíró nyelvtan és irodalmi kérdésekből áll, a szóbeli tételsort a tanulók legalább két hónappal a vizsga előtt megkapják. 9. évfolyamon a 9. tanév tananyagából, 11. évfolyamon az irodalom 10-11. évfolyam, a nyelvtan 9-11. tananyagából állítunk össze feladatokat, szóbeli tételeket. Az előző tanévek anyagára a vizsga természetesen támaszkodik.

A 9.-es vizsgát április-május folyamán, a 11.-est február folyamán bonyolítjuk le. Az írásbeli megelőzi a szóbelit. A szóbeli bizottság két főből áll.

A tanuló irodalomból is, nyelvtanból is két jegyet kap a teljesítményére, majd ezek átlagát duplázva írjuk be a naplóba. Az irodalom esetében a szóbeli, nyelvtanból az írásbeli fajsúlyosabb a jegy kialakításakor.

Csoportbontások magyar nyelvből

A tanulók differenciált tanítása magyarórán is egyre nagyobb kihívás. Tanulóink között nem ritka a nagyon tehetséges és fejlett, de sajnos a gyenge vagy nagyon gyenge írás-, olvasási vagy szövegértési készségű sem. Őket fejleszteni kisebb csoportokban lehet, ezért az 5. és 6. osztályban lehetőség szerint bevezetjük a nyelvtanórák képesség szerinti bontását, valamint lehetőség szerint a bejövő négy évfolyamos osztályaink bontásának lehetőségét is keressük nyelvtan tantárgyból.

A bemenethez hasonlóan a kimeneti év is igen hangsúlyos, ezért lehetőség szerint a 12. évfolyamon is bontva tartjuk az alapóra és az emelt szintű magyarérettségi felkészítő nyelvtanóráit.

A csoportbontások megkönnyítése érdekében törekszünk arra, hogy elkerüljük egy magyartanár két párhuzamos osztályban való jelenlétét.

A kísérletezés, a megfigyelés, **a természettudományos gondolkodás** differenciált fejlesztése és alkalmazása, a műszaki ismeretek hétköznapi életben is használható elemeinek gyakorlati elsajátítása a 2020-as NAT kiemelten fontos tartalma. Az átlagosnál elmélyültebb természettudományos érdeklődés felkeltését és a tehetséggondozást a helyi tantervünkben megjelenő többlet természettudományos órák (matematika, természettudomány biztosítják 5-8. évfolyamokon. A természettudományos ismeretek és kiemelten a matematikai, természettudományos, mérnöki-műszaki és a digitális kultúra készségek fejlesztése érdekében a gimnáziumban a 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak emelt óraszámban vagy fakultáción természettudományos tantárgyat, egy jelenségek vizsgálatán alapuló, komplex szemléletmóddal oktatott, a természettudományos műveltséget bővítő tantárgyat tanítunk, illetve a fenti elvek mentén oktatott természettudomány integrált, fizika, kémia, biológia, földrajz moduljai közül az egyiket heti két óra időkeretben.

Mivel az idegen nyelvek ismerete minden területen kiemelt fontosságú, az **idegen nyelvi órák** számát a 5-8. évfolyamon a humán, idegen nyelvi irányultságú osztályok emelt idegen nyelvi oktatásban részesülnek, a 9-12. évfolyamon minden osztályban az első idegen nyelv oktatása emelt óraszámban történik. Nyolcadik évfolyamon az idegen nyelvi kompetenciaméréshez kötődően az alapfokú nyelvvizsgához hasonlító szóbeli és írásbeli vizsgát tartunk.

A matematika tantárgy emelt szintű oktatása folyik az 5-8. évfolyamokon az A jelű osztályokban.

A honismeret elmélyítését célozzák az adott évfolyam tanulmányi kihelyezett órái (mohai tikverőzés és más helyismereti programok), valamint a 7. évfolyamon a Fejér vármegye irodalmi és történelmi emlékhelyeinek meglátogatása. Tánc és dráma oktatása 7. osztályban történik.

A latin nyelv tanítása: 9. évfolyamon választható 2. idegen nyelvként, 11. 12. évfolyamon emelt szintű érettségi előkészítőként.

9-12. osztályban a szabadon tervezhető órakeretet az idegen nyelvekre és a kötelező és szabadon tervezhető óra keretét közép és emelt szintű érettségi előkészületekre fordítjuk.

Médiatudatosság fejlesztése

Az intézmény kiemelt célként kezeli a tanulók médiatudatosságának és digitális kompetenciáinak fejlesztését. Ennek érdekében az iskola csatlakozott a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Partneriskola programjához. A támogatás lehetőséget teremtett a Ciszterci Média Centrum (CMC) korszerű technikai eszközparkjának kialakítására, amely alkalmas élő videó- és hangközvetítések lebonyolítására, valamint filmek, fotósorozatok és podcast-műsorok készítésére.

A program keretében elindított CMC szakmai műhelye tematikus programot kínál a tanulók számára, amely során elsajátíthatják az audiovizuális tartalomkészítés alapjait. A kurzus a hang- és képrögzítés, valamint az utómunka technikai és művészeti vonatkozásaira egyaránt kitér, különös hangsúlyt fektetve a médiumok tudatos, kreatív és önkifejező használatára.

A kezdeményezés szorosan illeszkedik az intézmény pedagógiai küldetéséhez, amely a tanulók kritikai gondolkodásának, önálló véleményformálásának, valamint digitális és kommunikációs kompetenciáinak fejlesztését kiemelten kezeli. A médiatudatosságra nevelés révén a tanulók nemcsak a modern technológiák használatában mélyülnek el, hanem felelős médiafogyasztókká és tudatos tartalomalkotókká is válnak, ezáltal teljesítve az oktatásban meghatározott kulcskompetenciák – különösen a digitális kompetencia, a szociális és állampolgári kompetencia, valamint a hatékony, önálló tanulás kompetenciájának – fejlesztésére irányuló célokat.

Mindennapos testnevelés

Az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából a 7-12. évfolyamon legfeljebb heti két órát az iskola által felkínált sporttevékenységekkel (néptánc, sportjátékok, szabadtéri sportok), vagy a szülő kérelme alapján, a jogszabályi kereteknek megfelelően, sportegyesületi igazolás csatolásával, lehet kiváltani. A mindennapos testnevelés keretén belül 5. évfolyamon heti 1 órában vívást, 6. évfolyamon heti 2 órában úszást és a 12. évfolyamon első félévben heti 2 órában táncot tanítunk. A jelentkezők számától függően a 7-11. évfolyamon néptánc tanítását is biztosítjuk.

A tanulószobai szolgáltatásunkat igénybe vevő diákok a délutáni programjuk részeként udvari mozgásos foglalkozáson vesznek részt, ha az időjárás megengedi, a testnevelési órákon felül. A felsorolt tevékenységek lefedik a teljes tornaterem- és udvarkapacitásunkat.

A tanulók fizikai állapotának mérése a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi teszttel

A köznevelési törvény és az oktatásért felelős miniszter rendelete alapján az előírt módszerrel, a mindenkori tanév rendjében meghatározott mérési időszakban az iskolában kötelező a tanulók fizikai állapotának mérése. A mérés eredménye a jogszabályban rögzített módon és felületen történik.

A mérés eredménye alapján a pedagógus, a tanuló és a szülő is pontos képet kap a felmért eredményekről és annak pozitív, illetve negatív változásairól. A felmért eredmények információt nyújtanak a testnevelő tanárnak, diáknak és szülőnek a tanulók fizikai állapotáról.

A tanulók fejlesztése nem kizárólag a testnevelő tanár felelőssége, hanem közös érdeke a gyereknek, szülőnek, iskolának, társadalomnak, hiszen csak egészséges ember képes alkotni és dolgozni.

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban a jogszabályi kötelezettségnek megfelelően a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi teszttel, azaz a NETFIT méréssel történik.

A tantárgyi struktúra és óraszámok az 9–12. évfolyam (négy évfolyamos általános tantervű képzésben) megegyezik a nyolc évfolyamos képzés struktúrájával és óraszámaival.

2.2 Az alkalmazott kerettantervek, a szabadon felhasználható óraszámok felhasználása

Tantárgy	Kerettanterv
Magyar nyelvtan	B
Irodalom	A (5-8), B (9-12)
Matematika	A
Történelem	A
Természettudomány	B
Fizika	B
Kémia	B
Biológia	B
Földrajz	B
Ének	A

Választható tantárgyak		Éves óraszám
Magyar nyelv és irodalom emelt szintű előkészítő	11-12. évfolyam	11. osztályban 2 12. osztályban 3
Angol nyelv emelt szintű előkészítő	11-12. évfolyam	2 (alapórához hozzáadódik)
Német nyelv emelt szintű előkészítő	11-12. évfolyam	2 (alapórához hozzáadódik)
Francia nyelv emelt szintű előkészítő	11-12. évfolyam	2 (alapórához hozzáadódik)
Matematika emelt szintű érettségi előkészítő	11-12. évfolyam	11. osztályban 7 12. osztályban 6
Történelem emelt szintű érettségi előkészítő	11-12. évfolyam	2 (alapórához hozzáadódik)
Biológia emelt szintű érettségi előkészítő	11-12. évfolyam	11. osztályban 3 12. osztályban 4
Kémia közép és emelt szintű érettségi előkészítő	11-12. évfolyam	11. osztályban 3 12. osztályban 4
Fizika emelt szintű érettségi előkészítő	11-12. évfolyam	11. osztályban 3 12. osztályban 4
Digitális kultúra közép-és emelt szintű érettségi előkészítő	11-12. évfolyam	11. osztályban 2 12. osztályban 3
Földrajz közép- és emelt szintű érettségi előkészítő	11-12. évfolyam	11. osztályban 3 12. osztályban 4
Testnevelés érettségi előkészítő	11-12. évfolyam	1 (alapórához hozzáadódik)
Ének érettségi előkészítő	12. évfolyam	1
Műszaki ismeretek	11-12. évfolyam	2

Általános kerettanterveket adaptáltunk, a többlet órakeretek többnyire a tanultak elmélyítését szolgálják. A helyi tantervek terjedelmük miatt a Pedagógiai program MELLÉKLETÉT képezik, ezekben a többlet óraszámokat a többlet tartalmakat minden tantárgy esetében kiemeléssel jeleztük. 11-12. osztályban az emelt szintű érettségi előkészítőn emelt szintű kerettantervet követünk matematikából. Ahol az emelt szintű óraszám az alapóraszámra ráépül (az összes többi tantárgy), általános kerettantervet használunk, erre építjük rá az emelt szintű többletkövetelményeket.

A szabadon felhasználható órakeret hasznosulása

A 2011. évi CXC. törvény A nemzeti köznevelésről a nyolcosztályos gimnáziumi forma működtetését akkor teszi lehetővé, ha benne fokozott hangsúlyt kap a tehetséggondozás. Az iskola egészére érvényes képzési prioritások (kiemelt területek) mellett a következő jellegzetességei vannak a reál illetve humán irányultságnak:

NAT -2020 szerint a reál irányultságú osztály 5-6. évfolyamán emelt szinten, majd 7-8. osztályban emelt óraszámban tanítjuk a Matematikát, a Természettudományi gyakorlatok tanítása végig kíséri az 5-8. osztályt.

A humán alapozó osztályban az általános kerettanterv szabad órakeretét 5-6. osztályban **a választott idegennyelv,** és **a Magyar nyelv és irodalom** kapta.

A 2025-26-os tanévtől kezdődően indítjuk az alábbi osztályunkat.

Biológia-kémia/gazdasági ismeretek-digitális kultúra irányultságú négy évfolyamos gimnáziumi osztály

Az **emelt óraszámú biológia–kémiát** tanulók a későbbiekben főként az orvostudományi egyetemek általános orvosi, fogorvosi vagy gyógyszerészeti karaira, továbbá egészségügyi főiskolára, illetve állatorvos-tudományi egyetemre vagy a tudományegyetemek biológia, kémia és vegyész szakára kívánnak jelentkezni. Várjuk azon jó képességű és szorgalmas tanulókat is, akiknek még nincs határozott elképzelésük pályájukat illetően, de szeretik a reál tantárgyakat.

A középiskolai biológia és kémia tananyagot kémiai és biológiai laboratóriumi gyakorlatokkal és számítási feladatokkal bővítve dolgozzuk fel. Az általános tantervű osztályokhoz képest magasabb óraszámban tanítjuk a kémia és a biológia tantárgyak anyagát. Így kívánjuk biztosítani a sikeres szereplést a tantárgyi tanulmányi versenyeken és az érettségi vizsgákon, valamint előkészíteni diákjaink felsőoktatási intézményekben való biztos alapokon nyugvó, eredményes haladását.

A digitális kultúra oktatás keretében a tantervi követelményeken is túlmutató, a mai kor kihívásainak megfelelő ismereteket magasabb óraszámban adjuk át diákjainknak. Céljaink megvalósítására a fenntartói támogatáson kívül, a pályázati lehetőségeket kihasználva és egyetemekkel, cégekkel, egyesületekkel kapcsolatot tartva bővítjük profilunkat. Foglalkozunk többek között 3D nyomtatással, Raspberry Pi/Arduino által vezérelt érzékelőkkel (Physical Computing) és videók szerkesztésével a Ciszterci média műhelyben.

A **gazdasági ismeretek** oktatása során pénzügyi gazdasági, valamint vállalkozói ismereteket tanítunk azzal a céllal, hogy a tanulók minél több ismeretet gyűjtsenek az őket körülvevő gazdasági környezetről, gazdálkodási szabályokról, a háztartások, üzleti élet gazdálkodási szokásairól, megismerjék és értsék az alapvető közgazdasági fogalmakat. Felkészítjük a diákokat a gazdasági ismeretek című tantárgy érettségi vizsgára. Azokat a diákokat várjuk akik pénzügyi, közgazdasági illetve informatikai pályára készülnek.

A **matematika** tantárgyat a tanulók **magasabb óraszámban** tanulják a **kémia** és az **informatika** tudás megalapozása és a sikeres továbbtanulásuk céljából.

2.3 Gépjárművezetői elméleti tanfolyam (e-Jogsi)

A nemzeti köznevelésről szóló 201 1. évi CXC. törvény 30 / B. S, valamint a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 35 / B. S alapján a gimnáziumunkban a tanuló diák „B" kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzéséhez szükséges, a tanulmányi rendszerben elérhető online közlekedési alapismeretek és elsősegélynyújtási tanfolyamon (a továbbiakban együtt: gépjárművezetői elméleti tanfolyam) vehet részt. A gépjárművezetői elméleti tanfolyamon részt vevő tanulóknak a gimnázium a tanulmányi rendszerben elérhető online közlekedési alapismeretek elméleti vizsgát és online elsősegélynyújtási vizsgát szervez.

A tanuló jelzi az intézmény adminisztrátorának, hogy szeretne élni az ingyenes jogosítvány megszerzésének lehetőségével. A tanuló bejelentkezik a KRETA felületen. Az intézményi adminisztrátor ellenőrzi a tanuló adatait (Személyes adatok: Tanuló neve; Születési dátum; Anyja születési neve; Oktatási azonosító; Igazolvány adatok; Elérhetőségek), majd engedélyezi a tanuló részére az e-Jogsi funkció elérését. Kizárólag az engedélyezést követően jelenik meg a tanulói és a szülői felületen a funkció. A tanuló jelentkezik a Kréta DKT felületén az e-Jogsi felületen. Amennyiben a tanuló még nem töltötte be 18. életévét, a szülő/törvényes képviselő jóváhagyása szükséges a rendszerben. A tanuló elvégzi a KRESZ képzést, valamint a ENY képzést. Utána jelentkezik a DKT felületen megtalálható vizsgaidópontra. A tanuló jelentkezik az elsősegélynyújtási demonstrációs alkalomra, melyet a gimnázium az állami mentőszolgálat bevonásával jelenléti formában, legalább egy alkalommal szervez meg.

A megfelelt eredményt tartalmazó tanúsítvány igazolja a „B" kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzéséhez szükséges gépjárművezetői elméleti tanfolyam szerinti elméleti ismeretek megszerzését. Sikeres vizsgák és az elsősegélynyújtási demonstráció elvégzése után a tanuló jelentkezik egy autós iskolánál, ahol elvégzi a gyakorlati képzést az autós iskola feltételei szerint.

A képzés adminisztrációja, az e-learning rendszerű képzések, a számítógépes elméleti vizsgáztatás és a képzéssel, vizsgáztatással kapcsolatos adminisztratív és statisztikai adatszolgáltatások a tanulmányi rendszeren keresztül, elektronikus úton valósulnak meg.

A számítógépes elméleti vizsgáztatás a köznevelésért felelős miniszter által kiadott vizsgaszabályzat alapján történik.

Az 5-12. természettudományos évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai

Az 5-12. természettudományos évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																								
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a NAT kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																								
Heti óraszám/évfolyam	**5.**		**6.**		**7.**		**8.**		**9.**		**10.**		**11.**		**12.**									
Magyar nyelv és irodalom	4		4		3		3	1	3	1	4		5		4									
Matematika	4	1	4	1	3	2	3	2	3	1	3	1	4		4									
Történelem	2		2		2		2		2		2		3		3									
Állampolgári ismeretek							1								1									
Hon- és népismeret				1																				
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1		2		2		2		2								
Természettudomány	2	1	2	1		1		1					2											
Kémia					1		2		1		2													
Fizika					1		2		2		3													
Biológia					2		1		3		2													
Földrajz					2		1		2		1													
Első élő idegen nyelv	3	1	3	1	3		3		3	2	3	2	5		4									
Második idegen nyelv									3		3	1	4		3									
Művészetek - vizuális kultúra													1											
Ének-zene	2		1		1		1		1		1													
Vizuális kultúra	1		1		1		1		1		1													
Dráma és színház						1																		
Technika és tervezés	1		1		1																			
Mozgóképkultúra és médiaismeret															1									
Digitális kultúra	1		1		1		1		2		1		2											
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5									
Kötött célú órakeret (érettségi tárgyakra)													(4)		(4)									
Osztályfőnöki	1		1		1		1		1		1		1		1									
Kötelező alapóraszám	**27**		**26**		**28**		**28**		**32**		**32**		**30**		**29**									
Szabadon tervezhető óra		1		2		2		2		2		2		4		5								
Hittan egyházi intézményben		1		1		1		1		2		2		2		2								
Emelt szintű oktatás		2		2		2		2		2		2		2		2								
Összes tervezett óraszám	**27**	**4**	**26**	**5**	**28**	**5**	**28**	**5**	**32**	**6**	**32**	**6**	**32**	**2**	**29**	**2**								
Összesített óraszám	**31**		**31**		**33**		**33**		**38**		**38**		**34**		**31**									
Maximális órakeret	**31**		**31**		**33**		**33**		**38**		**38**		**38**		**38**									

Az 5-12. emelt nyelvi évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020

Az 5-12. emelt nyelvi évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																
Heti óraszám/évfolyam	**5.**		**6.**		**7.**		**8.**		**9.**		**10.**		**11.**		**12.**	
Magyar nyelv és irodalom	4	1	4	1	3		3	1	3	1	4		5		4	
Matematika	4		4		3		3		3	1	3	1	4		4	
Történelem	2		2		2		2		2		2		3		3	
Állampolgári ismeretek							1								1	
Hon- és népismeret				1												
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1		2		2		2		2
Természettudomány	2		2			1		1					2			
Kémia					1		2		1		2					
Fizika					1		2		2		3					
Biológia					2		1		3		2					
Földrajz					2		1		2		1					
Első élő idegen nyelv	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	5		4	
Második idegen nyelv									3		3	1	4		3	
Művészetek - vizuális kultúra													1			
Ének-zene	2		1		1		1		1		1					
Vizuális kultúra	1		1		1		1		1		1					
Dráma és színház						1										
Technika és tervezés	1		1		1											
Mozgóképkultúra és médiaismeret															1	
Digitális kultúra	1		1		1		1		2		1		2			
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Kötött célú órakeret (érettségi tárgyakra)													(4)		(4)	
Osztályfőnöki	1		1		1		1		1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	**27**		**26**		**28**		**28**		**32**		**32**		**30**		**29**	
Szabadon tervezhető óra		1		2		2		2		2		2		4		5
Hittan egyházi intézményben		1		1		1		1		2		2		2		2
Emelt szintű oktatás		2		2		2		2		2		2		2		2
Összes tervezett óraszám	**27**	**4**	**26**	**5**	**28**	**5**	**28**	**5**	**32**	**6**	**32**	**6**	**32**	**2**	**29**	**2**
Összesített óraszám	**31**		**31**		**33**		**33**		**38**		**38**		**34**		**31**	
Maximális órakeret	**31**		**31**		**33**		**33**		**38**		**38**		**38**		**38**	

Digitális kultúra-gazdasági ismeretek tagozat tantárgyai és heti óraszámai

Heti óraszám/évfolyam	9.		10.		11.		12.	
Magyar nyelv és irodalom	3		4		4	1	4	
Matematika	3	1	3	1	3	1	3	1
Történelem	2		2		3		3	
Állampolgári ismeretek							1	
Hon- és népismeret								
Etika/hit és erkölcstan		2		2		2		2
Természettudomány					2			
Kémia	1		2					
Fizika	2		3					
Biológia	3		2					
Földrajz	2		1					
Első élő idegen nyelv	3		3		4	1	4	
Második idegen nyelv	3		3		3	1	3	
Művészetek - vizuális kultúra					1			
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Dráma és színház								
Technika és tervezés								
Mozgóképkultúra és médiaismeret							1	
Digitális kultúra	2		1	1	2			3
Testnevelés	5		5		5		5	
Kötött célú órakeret (érettségi tárgyakra)					(4)		(4)	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	**32**		**32**		**30**		**29**	
Szabadon tervezhető óra		3		3		4		6
Gazdasági és pénzügyi kultúra		1		1				
Vállalkozzunk II.		1						
Gazdasági ismeretek						2		3
Hittan egyházi intézményben		2		2		2		2
Összes tervezett óraszám	**32**	**5**	**32**	**5**	**30**	**6**	**29**	**8**
Összesített óraszám	**37**		**37**		**36**		**31**	
Maximális órakeret	**38**		**38**		**38**		**38**	

9-10 évfolyam csoportbontás kémia, biológia, digitális kultúra, gazdasági tárgyak.

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_7_melleklet

Biológia-kémia tagozat tantárgyai és heti óraszámai

Heti óraszám/évfolyam	9.		10.		11.		12.	
Magyar nyelv és irodalom	3		4		4	1	4	
Matematika	3	1	3	1	3	1	3	1
Történelem	2		2		3		3	
Állampolgári ismeretek							1	
Hon- és népismeret								
Etika/hit és erkölcstan		2		2		2		2
Természettudomány								
Kémia	1	2	2	1		2		3
Fizika	2		3					
Biológia	3		2	1		2		3
Földrajz	2		1					
Első élő idegen nyelv	3		3		4	1	4	
Második idegen nyelv	3		3		3	1	3	
Művészetek - vizuális kultúra					1			
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Dráma és színház								
Technika és tervezés								
Mozgóképkultúra és médiaismeret							1	
Digitális kultúra	2		1		2			
Testnevelés	5		5		5		5	
Kötött célú órakeret (érettségi tárgyakra)					(4)		(4)	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	**32**		**32**		**30**		**29**	
Szabadon tervezhető óra		3		3		4		6
Hittan egyházi intézményben		2		2		2		2
Összes tervezett óraszám	**32**	**5**	**32**	**5**	**30**	**6**	**29**	**8**
Összesített óraszám	**37**		**37**		**36**		**31**	
Maximális órakeret	**38**		**38**		**38**		**38**	

2.4 Választható tantárgyak, foglalkozások; érettségi tárgyak, a pedagógusválasztás szabályai

Érettségi előkészítők

A kötelező érettségi tárgyakból középszintű érettségikre a legtöbb tantárgy esetén órarendi órákon (alapórákon) készülnek fel diákjaink. A választható tantárgyak közül középszintű érettségire felkészítő tanfolyamot indítunk **megfelelő létszám esetén** természettudományi tárgyakból, latin nyelvből, készségtárgyakból is.

A kötelező érettségi tárgyakból emelt szintű érettségire való felkészítést tartunk a táblázatba foglaltaknak megfelelően. Megfelelő létszám esetén indítunk emelt szintű előkészítőt biológia, kémia, fizika, földrajz, digitális kultúra, testnevelés, ének tárgyakból.

Az előkészítőre való jelentkezés a tanuló már aláírásával erősíti meg, és a szülő aláírásával együtt nyilatkozatnak tekinthető, így kötelezettséget jelent. Ha a tanuló felvételt nyert a szabadon választott tanítási órára, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. Az előkészítőt tartó tanár megbízása az igazgató hatásköre.

A tanuló a választását nagyon indokolt esetben 11. osztályban tanév elején (szeptember első két tanítási hetében) a szaktanárral egyeztetve, a szülő kérelmére, az igazgató engedélyével módosíthatja. 12. osztályban szintén nagyon indokolt esetben a tanuló a tanév folyamán bármikor kérelmezheti, hogy felmentsék az emelt szintű előkészítő alól, azonban más előkészítőre való felvételét ekkor az iskolának már nem kell biztosítania.

Emelt szintű előkészítőre való felvétel feltétele, hogy a tanuló jó vagy jeles osztályzattal rendelkezzen az adott tantárgyból. Ha ez nincs meg, a szaktanár javaslata szükséges hozzá, hogy a jelentkező szintvizsgát tehessen a kérdéses tananyagból. Ha a diák olyan előkészítőre kéri felvételét, amelyre előzetesen nem járt, a szaktanár különbözeti vizsgához kötheti a tancsoportba való felvételét.

Mivel a heti kötelező óraszám 11-12. osztályban kötelezően választott emelt szintű előkészítők óraszámait összeadva jön ki, azoknak a tanulóknak, akik nem felelnek meg egyik emelt szintű előkészítő feltételeinek sem, a felkínált középszintű érettségire felkészítő heti 1-2 óraszámú tantárgyakra jelentkezhetnek, ezeken a foglalkozásokon kötelező részt venniük.

Iskolánkban a következő választható tantárgyakból tehető érettségi vizsga: katolikus hit- és erkölcstan, református és evangélikus hit- és erkölcstan, idegen nyelvek – angol nyelv, német nyelv, francia nyelv, latin nyelv, kémia, biológia, fizika, földrajz, digitális kultúra, etika, testnevelés, ének-zene, vizuális kultúra.

Tanórán kívüli foglalkozások

Iskolánkban nevelési célkitűzéseink megvalósításához fontosak a tanórán kívüli foglalkozások, amelyek az érdeklődő tanulók számára egy-egy területen biztosítják az ismeretek elmélyítését, a felfedezés és az alkotás örömét.

A tanulószobai foglalkozások megszervezése 5-8. évfolyamon történik. A szülőnek tanév és félév elején kell írásbeli jelentkezést leadni.

A mindennapos testnevelés keretében heti 2 óra délutáni foglalkozást tartunk, ami azoknak a tanulóinknak kötelező, akik nem sportolnak rendszeresen valamely egyesületnél.

A **szakkörökre** való jelentkezés tanév elején történik. Ilyen jellegű délutáni foglalkozások tartására az igazgató kéri fel és bízza meg a tanárokat a lehetőségek és igények függvényében. **Korrepetálásokat** szükség esetén lehetőségeinkhez mérten különböző tantárgyakból indítunk. Az **énekkar** minden évfolyam számára hozzáférhető.

A **diákszínpad** munkájában való részvétel 5-8. osztályban jelentkezés, felsőbb évfolyamokon szereplőválogatás alapján történik. A választott szakkörön való részvétel év végéig a diákszínpadi csoportban a projekt lezárásáig kötelező.

A diák a szülővel való egyeztetés után a jobb tanulmányi eredmény elérése érdekében felzárkóztatásra vagy korrepetálásra kötelezhető.

A választott foglalkozásokat vezető tanárt az igazgató jelöli ki.

Egyéb tanórán kívüli foglalkozások

Iskolánk életében vannak olyan közös délutáni rendezvények, amelyek az iskola életét színesítik, ezen programok megrendezésében nagymértékben érvényesül a tanulói öntevékenység.

A szabadidő-szervező tevékenysége révén tesszük lehetővé, hogy tanulóink csoportos színház-és mozilátogatáson vegyenek részt. Közös lelki programokon, zarándoklatokon, hitéleti tevékenységeken veszünk részt.

2.5 A csoportbontások, a foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontás kapcsán olyan erőteljesen egymás ellen ható szempontokat kell mérlegelni és egyeztetni, mint az osztályközösség kialakulásának zavartalansága, a minél hatékonyabb oktatás, az órarend ésszerűsége, költségek.

Amennyire az intézmény gazdasági keretei engedik, igyekszünk biztosítani a bontást a nagy létszámú osztályokban az alapórai digitális kultúra, matematika, élő idegen nyelv tantárgyaknál 5-10. osztályban, valamint testnevelésből minden évfolyamon.

2.6 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az iskolánkban a pedagógusok elsősorban olyan nyomtatott taneszközöket használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az Emberi Erőforrások Minisztériuma a 2020-as NAT követelményeit figyelembe véve tankönyvvé nyilvánított. A tankönyvjegyzékben nem szereplő taneszközök beszerzéséhez a szülők jóváhagyását előzetesen be kell szerezni. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál (testnevelés, technika, rajz) egyéb eszközökre is szükség van.

A tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- feleljenek meg az iskola helyi tantervének,
- a lehető legjobban fedjék le a műveltségterület-tantárgy tartalmát, lehetőleg tartós taneszközök

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

Azoknak, akiknek az ingyenességet a törvény biztosítja, a tankönyveket, feladatgyűjteményeket az iskolai könyvtárból történő kölcsönzéssel biztosítjuk, ezeket a tanév végén vissza kell adni a könyvtárnak. A munkafüzetek, nyelvkönyvek, munkáltató tankönyvek a tanév végén a tanuló tulajdonába kerülnek, ezeket nem kell visszaadni. A tankönyvek megrendelésekor lehetőség van a tankönyvek megvásárlása mellett dönteni.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az iskola 5-12. évfolyamán a tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltétele, hogy a tanuló az adott tanév tantárgyi követelményeit legalább elégséges szinten teljesítse. Ennek részletes követelményeit az egyes tantárgyak esetében a munkaközösségek részletesebben is szabályozzák, ezt a Helyi tanterv MELLÉKLETE tartalmazza.

A 11-12. osztályban az emelt szintű csoportba való bekerülés feltétele a legalább jó (4-es) osztályzat.

A II. idegen nyelvi csoportba való bekerülés igényfelmérés alapján történik. A felvételi eljárásban fellebbezéssel bekerülő tanulók esetében az optimális csoportlétszámok érdekében az iskola dönt a tanuló második idegen nyelvi csoportba sorolásáról.

2.7 Az intézményben folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, értékelési rendszere Az önértékelés pedagógusokra vonatkozó elvárás rendszere

A pedagógus önértékelésének területei

A területek a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendeletben meghatározott követelményterületeknek felelnek meg. A tanfelügyelet pedagógiai ellenőrzést végez, melynek során ellenőrzi, hogyan valósulnak meg a gyakorlatban a képzés folyamatában kimeneti követelményként megfogalmazott kompetenciák.

Ennek megfelelően az értékelés a pedagógiai munka alábbi területeire terjed ki:

- Pedagógiai módszertani felkészültség
- Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók
- A tanulás támogatása
- A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdőgyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség
- A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység
- Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése
- Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás
- Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

Az ellenőrzés területei – az első pont kivételével – megegyeznek a pedagógusok előmeneteli rendszerében használt pedagógusminősítési területekkel, így az ellenőrzéseredménye beszámítható a minősítés eredményébe.

Alkalmazott pedagógiai módszerek

A korábbi pedagógiai módszerek pl. frontális osztálymunka megtartása mellett az új pedagógiai módszerekre úgy tekintünk, mint alternatív lehetőségekre egy-egy pedagógiai helyzetben, szituációban, gyakorlatban. Az új pedagógiai módszerek alkalmasak arra, hogy a gyakorló pedagógusok színesítsék, változatossá tegyék pedagógiai tevékenységüket. Így egyre gyakrabban használjuk az élménypedagógia eszköztárát (pl. természettudományi gyakorlat, erdei iskola), és a kooperatív módszereket. Több tantárgy esetében a projekt alapú oktatást valósítjuk meg. Pedagógusaink nyitottak és elkötelezzetek az új pedagógiai módszerek megismerésében és elsajátításában és azok beintegrálására a mindennapi gyakorlataikba.

Az iskola követelményrendszere

A követelményrendszer három nagyobb részre osztható:

- Tantárgyi követelmények - ezt a NAT-2020 alapján és az érettségi vizsga követelményei alapján a helyi tanterv határozza meg.
- Magatartási követelmények - ez az alapvető keresztény értékekre, erkölcsre épül és konkrétan az iskola Házirendje tartalmazza.
- Szorgalmi követelmények - ez a diákok tanulásához, munkához való viszonyát tükrözi.

A követelményrendszer megtartása, megtartatása szempontjából alapvetően fontos a fegyelem és a fegyelmezés, a jutalmazás és a büntetés kérdése, ezek alapelveinek kidolgozása, amely során az alábbiakat kell figyelembe venni:

- Csak az iskola pedagógiai programjában elfogadott tananyagot lehet megkövetelni. A követelmények megállapításánál figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat.
- Figyelembe kell venni a tanuló képességeit.
- Összhangot kell teremteni az egyes tantárgyak között, ne legyen egyik sem túlhangsúlyozva vagy elhanyagolva a másik tantárgy rovására.
- Csak az önmagával szemben is igényes tanár lehet igényes diákjával szemben.
- A tantárgyi és tanórai követelmények legyenek világosak, egyértelműek és teljesíthetőek.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérése

Az objektív, igazságos értékelés - osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanuló önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat segítik abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, a bizalomra kell, hogy épüljön.

Az ellenőrzésnek ki kell terjedni az írásbeli házi feladatra, órai tevékenységre, füzetvezetésre is.

Ez utóbbi különösen igaz az 5-8. évfolyamokon.

Bármely tantárgy ellenőrzési - értékelési rendszerében a folyamatosság, a személyesség és a megfelelő számú osztályzat elengedhetetlen követelmény, csak így lehet a tanuló tudásáról, képességeiről és szorgalmáról alkotott kép reális.

Az ellenőrzés formái rendkívül változatosak lehetnek. A szóbeli ellenőrzés, számonkérés minden tantárgyból szükséges, különösen hangsúlyos azoknál a tantárgyaknál, ahol az érettségineknek szóbeli része is van.

Az iskola írásbeli beszámoltatás következő formáit alkalmazzuk iskolánkban: röpdolgozat, amely egy rész ismeretcsoport tudási és megértési szintjét méri. A dolgozat időtartama 10 - 45 perc értékelése egyenértékű egy szóbeli felelet súlyával. A röpdolgozat íratásával cél a rendszeres tanulásra nevelés és az ismeretek elsajátításának mérése. Időpontját a tanuló előre nem ismeri. Témazáró dolgozat: egy-egy témakör, tananyagfejezet, 10 - 20 tanóra anyagának tudásszintjét, rendszerezési képességeket, logikai összefüggések felismerését méri. A dolgozat írásának időtartama általában 45 perc, kivételes esetben (pl. próbaérettségi) ennél hosszabb. A témazáró dolgozatok megírásának időpontját a megíratás előtt legalább 1 héttel a tanuló tudomására kell hozni. Egy napon 2 témazáró dolgozatnál több nem íratható.

Az írásbeli dolgozatokat a szaktanárnak a megírást követő 10, a témazárókat 15 munkanapon belül ki kell javítania, eredményét a tanulóval ismertetni kell. A tanulónak jogában áll megtekinteni, az értékeléshez véleményt, tanácsot esetleg javítási lehetőséget kérni. Ezeket a dolgozatokat az iskolában meg kell őrizni a tanév befejezéséig. Tájékoztató jelleggel az iskolába jövő szülőnek kérésére meg kell mutatni. A dolgozatok értékelése általában egy érdemjeggyel (magyar irodalomból ettől eltérően két vagy három jegy is adható különböző tantárgyi szempontokra) történik, melyet a KRÉTA digitális naplójába a szaktanár a rendszernek megfelelően 200%-os súlyozással is rögzíthet.

Az egyes tantárgyak helyi tantervében az iskola évfolyamonként meghatározza a tanév során írandó témazárókat, az értékelés rendjét.

A nyolcadik évfolyamon bevezettük az élő idegen nyelvi szintfelmérést, melyet az alapfokú nyelvvizsga mintájára (írásbeli, szóbeli vizsga) szerveznek meg az élő idegen nyelvi munkaközösségek angol és német nyelvből.

Szóbeli számonkérésformák a felelés és a kiselőadás. A szóbeli és írásbeli számonkérések csak a tanóra keretében történnek. Kivételt képezhetnek olyan javító dolgozatok, konzultációk, amelyek a tanuló javát szolgálják. Kisérettségi és évfolyamot vagy osztályt mérő huzamosabb vizsga a munkaközösségek előzetes egyeztetése nélkül nem szervezhető.

Értékelés, minősítés

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újra tervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáiknak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével.

Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek.

Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel.

A munkaközösségek által létrehozott, elfogadott helyi tantervekben kerül rögzítésre a tantárgyak mérési, értékelési rendszere.

A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza teljes jogkörrel és felelősséggel.

A diagnosztikus értékelésnél, amikor a gyerekek előzetes ismereteit méri fel a tanár (pl. tanév elején az érettségi előkészítő csoportokban, nyelvi csoportok előzetes felmérése érdekében), nem alkalmazunk minősítő értékelést, hiszen annak nem ez a funkciója. A formatív értékelés esetében lehet már minősíteni, de a diák lehetőséget kaphat a javításra, ha a tananyag ezt megengedi. Alkalmanként – amennyiben formatív értékelésről van szó - lehet olyan módszert is alkalmazni, hogy a tanár csak annak a tanulónak írja be az osztályzatot, aki kéri. Amikor teljes mértékben befejezte a csoport az adott anyagrész feldolgozását, következik a szummatív, lezáró, összegző értékelés. Az osztályzatok mindig szummatív funkciót is betöltenek, miközben formatív (megerősítési) szerepük is jelentős.

Az értékelés - osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik. Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Elégséges osztályzatot a tanuló abban az esetben kaphat félévkor, ill. év végén minden tantárgyra vonatkozóan, ha a jegyei elérik a legalább 2.00 átlagot. A szorgalmi időben kapott osztályzatokat a pedagógus bejegyzi a Kréta digitális naplóba. A szülő a bejegyzésekről digitális formában értesül.

A tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat. Kitűnő az a tanuló, akinek minden osztályzata jeles. Jeles a tanuló eredménye, ha tantárgyi átlaga legalább 4,80. A dicséretek bejegyzése a záradékolási szabályoknak megfelelően kerül be a bizonyítványba és a naplóba.

A tanuló magatartásának és szorgalmának minősítése

A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésénél az osztályfőnök alapos indok alapján a nevelőtestület egyetértésével az alább felsoroltaktól eltérhet. Nem szükséges minden kritérium együttes megléte a minősítés megállapításához. A nevelőtestület jogosult annak elbírálására, hogy melyik minősítés állja meg jobban a helyét. Az osztályozó konferencián a minősítés fölötti véleménykülönbség esetén adott osztályban több tantárgyat tanító pedagógus véleménye többszörösen számítandó. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó.

Magatartás

Példás (5) magatartású az a tanuló, aki az iskola házirendjében foglaltakat megtartotta, fegyelmező intézkedést nem alkalmaztak vele szemben. Nincs igazolatlan hiányzása, nem késik el a tanítás megkezdéséről. A tanórán fegyelmezett, kötelességtudó magatartást tanúsít. Figyelmeztetésben nem, tanári dicséretben részesült. Felelősséget érez nemcsak önmagáért, hanem az osztály, az iskola közösségéért, s ennek megfelelően cselekszik. Az osztály, az iskola rendezvényeinek szervezésében, lebonyolításában aktívan, tevőlegesen közreműködik. Nem beszél közönségesen, trágárul. Közösségi portálokon, nyilvános megjelenések alkalmával is vállalható, tisztességes, az iskolára is jó fényt vető a megjelenése, megnyilvánulásai.

Jó (4) magatartású az a tanuló, aki az iskola házirendjének előírásait súlyosan nem sértette meg, fegyelmező intézkedést legfeljebb enyhe szinten alkalmaztak vele szemben, dicséretet is kiérdemelt. Társai számára nem mindenben követhető példa, de tanórai magatartása, megjelenése, tanulmányokhoz való viszonyulása, embertársai iránti magatartása általában jó. A Házirend ellen durva és gyakori vétségei nincsenek. Hibáit belátja, jóvátenni igyekszik. Rossz szokásaihoz nem ragaszkodik, azokat igyekszik levetkőzni. Magatartásában fejlődés tapasztalható. Igazolatlan óráinak száma legfeljebb 2. Az osztály és az iskola rendezvényein részt vesz.

Változó (3) magatartású az a tanuló, a közösségi munkában vonakodva vesz részt, viselkedésével szemben gyakran kifogások merülnek fel, a Házirend ellen gyakran vagy akár csupán egyszer, de súlyosabb mértékben vét, egynél több elmarasztalása van, előfordul, hogy nem tartja tiszteletben a közösség, tanárok, tanulók, alkalmazottak emberi méltóságát; beszédmódja, hangneme kifogásolható, igazolatlan óráinak száma kettőnél több.

Rossz (2) magatartású az a tanuló, aki magatartásával a közösség értékrendjét rossz irányba befolyásolja, hibáit nem látja be, tanulmányi és közösségi feladatait nem teljesíti képességeinek megfelelően, az iskola belső rendje, a közösség tagjai ellen szándékosan és

súlyosan vét: osztálytársait zaklatja, kirekeszti, bántja, így magatartása összeegyeztethetetlen iskolánk szellemiségével. Magatartása sérti az iskola dolgozóinak vagy tanulótársainak személyiségi jogait, durva, tiszteletlen, magatartása erősen kifogásolható. Megtéveszti vagy megkárosítja diáktársait, tanárait. A Házirend ellen gyakran vagy súlyosan vét. Súlyosan csorbítja az iskola jó hírnevét, ezért igazgatói figyelmeztetésben, intésben vagy nevelőtestületi figyelmeztetésben részesült. Igazolatlan óráinak száma 5 óránál több.

Ha a tanuló a második félévben az első félévihez képest határozott, egyértelmű javulást mutat, tanév végén kaphat jobb jegyet a félévinél, kivéve, ha igazgatói vagy nevelőtestületi elmarasztalásban részesül.

Szorgalom

Példás (5) a tanuló szorgalma, ha igényli tudása bővítését, ehhez céltudatosan, és ésszerűen szervezi meg munkáját, ha munkáját rend, rendszeresség, önállóság, fegyelem, pontosság jellemzi. A tanítási órákra képességeihez, körülményeihez mérten maximálisan és rendszeresen felkészül, az órákon aktívan bekapcsolódik az osztály munkájába. Képességeinek hiányát szorgalmával sikeresen tudja pótolni, két vagy több tárgyból – a többit nem elhanyagolva, hanem képességeihez mérten maximálisan teljesítve – javít. Országosan kiemelkedő sport- vagy művészeti eredményei mellett, szűkebb időkeretei között is mindent elkövet, hogy tanulmányi eredményei jók legyenek. Elégséges osztályzattal nem rendelkezik. Egyes területeken, a tananyagon felül is magas a teljesítménye (szakkörök, versenyek, gyűjtőmunka, projektmunka, alkotómunka), ezek miatt dicséretben részesült. Felszerelésére gondot fordít, részt vesz az iskola tanórán kívüli életében.

Jó (4) a tanuló szorgalma, ha az elért átlageredménye képességeinek megfelelő, és általában szorgalmas munkájának köszönhető. Kötelességtudása jó, de nem minden tantárgyban kifogástalan.

Nem tartja az előző évek eredményeit, alkalmanként figyelmetlenség, hanyagság jellemzi, ösztönözni kell a munkavégzésre. Órákon figyel, házi feladatait lelkiismeretesen elkészíti, megbízhatóan dolgozik, de érdeklődése megmarad az előírt tananyagon belül, vagy egy szűk területre korlátozódik, ahol kiemelkedően jól teljesít. Felszerelését általában elhozza. Tanulmányi területen elért eredményéért szaktanári dicséretet kapott. Országosan kiemelkedő sport- vagy művészeti eredményei mellett, szűkebb időkeretei között is

igyekszik, hogy tanulmányi eredményei jók legyenek. Legfeljebb egy elégséges osztályzattal rendelkezik, ezt képességei miatt nem képes túlszárnyalni.

Változó (3) a tanuló szorgalma, ha tanulmányi munkája ingadozó, figyelmetlen, pontatlan, kötelességmulasztása gyakori az iskolai és otthoni feladatok teljesítésében. Tanítási órákon a munka elvégzésére gyakran figyelmeztetni kell, képességeihez képest alacsonyabb teljesítményt nyújt, ellenőrzésre szorul, felkészülése nem rendszeres, felszerelése gyakran hiányos, osztályzatai egyenetlenek. Két vagy több tárgyból rontott. Legfeljebb két tantárgyból van elégséges osztályzata, vagy egy tantárgyból elégtelen.

Hanyag (2) a tanuló, ha feladatainak elkészítését rendszeresen elhanyagolja, munkája megbízhatatlan, esetleges. Kettő vagy több tárgyból félévkor vagy év végén elégtelen osztályzatot kapott, tanulmányi kötelességét rendszeresen elhanyagolja. A tanulás nem érdekli, segítséget nem vesz igénybe, vagy visszaél a segítséggel, komoly erőfeszítésre, munkavégzésre nem hajlandó. Nem törődik kötelességeivel, szétszórtság jellemzi, képességeihez mérten jóval gyengébb teljesítményt mutat.

2.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az önálló feladatmegoldás, a házi feladatok rendszeres elkészítése elengedhetetlen az eredményes munka szempontjából. A házi feladatok céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat;
- készségszintig gyakorolni a tanult algoritmusokat;
- önálló kutató- vagy alkotómunkát végezni valamely témában;

A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5-8 olyan órája van, amelyen számára kötelezően megoldandó feladatot tűzhetnek ki.

A házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel a tanuló érdekében lehet pótoltatni. A házi feladat a gyakoroltatást szolgálja, a tanuló kötelessége, hogy a feladatát megoldja.

A tanulók feladatmegoldási ideje, képességei és az egyes tárgyak követelményei annyira különbözőek, hogy egységes mérce felállítása látszatmegoldást jelentene. Az osztályfőnök feladata, hogy az arányosság megtartására odafigyeljen, és ha szükségesnek tartja, szót emeljen osztályának érdekében. Ez nemcsak a túl sok házi feladatot érintheti, hanem az ellenkezőjét, az elégtelen felkészítést is.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

A részletes helyi tantervek tantárgyankénti, évfolyamonkénti bontásban a Pedagógiai Program MELLÉKLETÉT képzik.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala, a jóváhagyott pedagógiai programhoz való hozzáférés lehetőségei

A Pedagógiai Program az iskola honlapján olvasható. Nyomtatott formában egy példánya a titkárságon, egy példánya a könyvtárban hozzáférhető.

A Diákképviselet tagjai és a szülők kérésére a nyomtatott példányt rendelkezésükre kell bocsátani.

Jelen Pedagógiai Program 2026. szeptember 1-jétől érvényes.

Kiegészítő **MELLÉKLETE** a tantárgyankénti részletes helyi tanterv. Ez a munkaközösségek vezetőinél megtekinthető.

A Pedagógiai Programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készítette el.

Székesfehérvár, 2026. augusztus 24.

.....
Orosz Ágoston
igazgató

CISZTERCI SZENT ISTVÁN GIMNÁZIUM 8000 Székesfehérvár, Jókai u. 20 * 2. *

A Szülői Munkaközösség és a Diákkamara véleményezési jogát gyakorolta.

Székesfehérvár, 2026. augusztus 24.

....

a Szülői Munkaközösség elnöke Ciszterci Diákképviselet elnökségi tagja

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

A Ciszterci Szent István Gimnázium fenntartó képviselőjének meghatalmazásával, mint a Ciszterci Iskolák Főhatóságának Főigazgatója nyilatkozom, hogy az intézmény Pedagógiai Programját ellenőriztem és jóváhagyom.

Budapest, 2026. augusztus 28.

Rubovszky Rita
főigazgató
Ciszterci Iskolák Főhatósága